

PREDLOG

ZAKON O KOLEKTIVNIM TUŽBAMA ZA ZAŠTITU INTERESA POTROŠAČA*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuju se kolektivne tužbe za zaštitu interesa potrošača, pravila postupka po kolektivnim tužbama i druga pitanja od značaja za zaštitu interesa potrošača.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na kolektivne tužbe za zaštitu interesa potrošača podnesene zbog povreda zakona kojima se u cjelini ili djelimično uređuje zaštita potrošača u Crnoj Gori ili drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, koje vrše trgovci, čime se narušavaju ili mogu narušiti kolektivni interesi potrošača.

Ovaj zakon primjenjuje se na domaće i prekogranične povrede, uključujući slučajeve kada su te povrede prestale prije nego što je tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača podnesena, kao i kada su te povrede prestale prije nego što je postupak po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa potrošača okončan

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **potrošač** je fizičko lice koja djeluje na tržištu u svrhe van svoje trgovinske, poslovne, zanatske ili profesionalne djelatnosti;
- 2) **trgovac** je fizičko lice, odnosno pravno lice u privatnoj ili državnoj svojini koje, samostalno ili preko drugog lica koje nastupa u njegovo ime ili za njegov račun, zaključuje pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje trgovinske, poslovne, zanatske ili profesionalne djelatnosti;
- 3) **kolektivni interesi potrošača** su opšti interesi potrošača i naročito, za potrebe mjera otklanjanja štete, interesi grupe potrošača;
- 4) **kolektivni postupak** je postupak koji se sprovodi na osnovu kolektivne tužbe;
- 5) **lice ovlašćeno za pokretanje postupka** (u daljem tekstu: ovlašćeno lice) je svaka organizacija ili javno tijelo koje zastupa interese potrošača i koje je ovlašćeno za podnošenje kolektivnih tužbi u skladu sa ovim zakonom;
- 6) **kolektivna tužba** je tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača koju je podnijelo ovlašćeno lice kojom, u interesu odnosno u korist potrošača, kao tužilac traži mjeru zabrane ili mjeru naknade štete, ili obje mjere;
- 7) **prekogranična kolektivna tužba** je kolektivna tužba koju je podnijelo ovlašćeno lice u državi članici Evropske unije koja nije država članica u kojoj je to lice imenovano za podnošenje kolektivne tužbe;
- 8) **praksa** je svaka radnja ili propuštanje trgovca;
- 9) **mjera naknade štete** je mjera kojom se trgovac obavezuje da potrošačima na koje se odnosi ta mjera pruži pravnu zaštitu kao što je naknada štete, opravka, zamjena, sniženje cijene, raskid ugovora ili povraćaj plaćenog iznosa, ako je to primjereno i po zakonu moguće;

- 10) kolektivna šteta** je iznos pojedinačnih šteta, koju su pretrpjeli članovi grupe bez obzira na pravni osnov štete, a koja potiče iz istog slučaja kolektivnog oštećenja;
- 11) grupa** je skup fizičkih lica koja su pretrpjela štetu ili kojima su na drugi način ugroženi kolektivni interesi, u čiju korist je podnijeta kolektivna tužba za naknadu štete;
- 12) oštećeni** je lice koje je pretrpjelo štetu ili drugi oblik gubitka u slučaju kolektivnog oštećenja bez obzira na pravnu kvalifikaciju tog gubitka;
- 13) sistem uključivanja** je sistem u kojem su članovi grupe samo oni oštećeni koji su na način i u roku koji odredi sud izjavili da se uključuju u grupu;
- 14) mehanizam za utvrđivanje opravdanosti zahtjeva** predstavlja zbir radnji i dokaza koje vrši ili predlaže član grupe u okviru faze postupka isplate naknade štete;
- 15) kolektivna presuda za naknadu štete** je presuda kojom je sud usvojio ili odbio zahtjev po kolektivnoj tužbi za naknadu štete;
- 16) kolektivna odšteta** je ukupan iznos novčane odštete ili druge naknade određen kolektivnom presudom za naknadu štete, pri čemu, ako u okviru grupe ima i podgrupa, taj iznos je naveden i po podgrupama na način kategorizacije štete bez uzimanja u obzir ličnih karakteristika pojedinog oštećenog;
- 17) kolektivna presuda za zabranu** je presuda kojom je sud utvrdio ili odbio zahtjev iz kolektivne tužbe za zabranu.
- 18) reprezentativnost ovlašćenog lica** znači da se to lice u određenom slučaju u odnosu na okolnosti konkretnog događaja može prihvatiti kao adekvatni zastupnik grupe u najboljem interesu njenih članova;
- 19) nosilac kodeksa** je lice ili organizacija koja je usvojila i sprovodi određeni kodeks poslovnog ponašanja (npr. udruženje trgovaca, strukovna udruženja, samoregulatorna tijela);
- 20) finansiranje kolektivne tužbe od strane trećeg lica** znači, da treće lice osigurava tužiocu finansiranje dijela ili svih troškova postupka u zamjenu za dogovorenu premiju u slučaju uspjeha tužbe, koja se uobičajeno utvrđuje u udjelu od iznosa, kojeg će sud dosuditi odnosno, koji će biti dogovoren poravnanjem, postignutim u postupku;
- 21) pravosnažna odluka** znači odluka suda ili javnopravnog organa koja se ne može ili koja se više ne može preispitati redovnim pravnim sredstvima.

II. OVLAŠĆENA LICA I VRSTE KOLEKTIVNIH TUŽBI

Ovlašćena lica

Član 5

Lica ovlašćena za podnošenje kolektivne tužbe (u daljem tekstu: ovlašćena lica) su:

- 1) u postupcima po tužbi kojom se zahtjeva mjera zabrane i/ili mjera naknade štete:
 - organizacije potrošača upisane u evidenciju koju vodi organ državne uprave nadležan za poslove zaštite potrošača (u daljem tekstu: Ministarstvo) i koje ispunjavaju uslove za podnošenje kolektivnih tužbi utvrđene ovim zakonom;
- 2) u postupcima po tužbi kojom se zahtjeva samo mjera zabrane: komorska i interesna udruženja trgovaca (privredna, zanatska i druge).

Ovlašćeno lice iz stava 1 tačka 1 ovog člana dužno je na svojoj internet stranici objaviti informacije o opštim izvorima svog finansiranja, svojoj organizacionoj i upravnoj strukturi, strukturi članstva, cilju osnivanja i djelatnostima.

Ovlašćena lica dužna su pružati, naročito na svojoj internet stranici, informacije o podnesenim domaćim i prekograničnim kolektivnim tužbama, statusu i ishodu tih tužbi.

Ovlašćenje za podnošenje kolektivne tužbe

Član 6

- (1) Kolektivnu tužbu može podnijeti organizacija potrošača koja:
 - 1) je upisana u evidenciju organizacija potrošača u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača najmanje godinu dana;
 - 2) stvarno djeluje u oblasti zaštite interesa potrošača.
- (2) Ispunjenost uslova iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

(3) Stvarno djelovanje organizacije potrošača dokazuje se naročito godišnjim izvještajem o radu koji sadrži i podatke o finansiranju i to: pregled svih prihoda, izvora prihoda i troškova organizacija potrošača.

(4) Ministarstvo do 30. aprila tekuće godine utvrđuje listu organizacija potrošača koje su ovlaštene za podnošenje kolektivne tužbe.

(5) Lista iz stava 4 ovog člana i lista organizacija potrošača kojima su oduzeta ovlaštenja objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Ovlašćenje za prekogranične tužbe

Član 7

Organizacija potrošača iz člana 5 stav 1 tačka 1 ovog zakona ovlaštena je i za podnošenje prekograničnih kolektivnih tužbi ili pokretanje drugog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred nadležnim tijelom neke od drugih država članica Evropske unije, ako pored opštih uslova utvrđenih ovim zakonom ispunjava i slijedeće posebne uslove:

- 1) ima 12 mjeseci stvarnog javnog i neprofitnog djelovanja u oblasti zaštite potrošača prije podnošenja zahtjeva za ovlaštenje;
- 2) protiv nje nije pokrenut stečajni postupak, niti je proglašena insolventnom;
- 3) nezavisna je i nije pod uticajem lica koje nijesu potrošači, naročito trgovaca, a koji imaju ekonomski interes za podnošenje bilo koje kolektivne tužbe, uključujući i slučajeve finansiranja sredstvima treće strane, i koja je uspostavila postupke za sprječavanje takvog uticaja, za sprječavanje sukoba interesa unutar same organizacije, kao i između svojih pružalaca finansiranja i interesa potrošača;
- 4) na jednostavnom i razumljivom jeziku, primjerenim sredstvima, a naročito putem internet stranice, čini javno dostupnim informacije o izvorima finansiranja, kao i informacije o organizacionoj i upravljačkoj strukturi, strukturi članstva, ciljevima predviđenim statutom i svojim aktivnostima.

Listu ovlašćenih organizacija potrošača iz stava 1 ovog člana, njihov naziv i cilj predviđen statutom sačinjava Ministarstvo.

Lista iz stava 2 ovog člana objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Listu iz stava 2 ovog člana Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji.

Ministarstvo je dužno da Evropsku komisiju obavijesti o svim promjenama na listi iz stava 2 ovoga člana.

Oduzimanje ovlaštenja

Član 8

(1) Ovlaštene organizacije potrošača dužne su da, bez odlaganja, obavijeste Ministarstvo o svim promjenama koje mogu biti od uticaja na ovlaštenje iz člana 6 ovog zakona.

(2) Ministarstvo će brisati sa liste iz člana 6 stav 4 ovog zakona organizaciju potrošača u slučaju:

- 1) davanja netačnih podataka od važnosti za ovlašćivanje;
- 2) prestanka ispunjavanja uslova utvrđenih ovim zakonom;
- 3) zahtjeva organizacije;
- 4) prestanka rada organizacije.

Aktivna legitimacija ovlašćenih lica iz drugih država članica EU

Član 9

Ako je postupanje određenog trgovca, njegovog dijela ili poslovne jedinice ili grupe trgovaca sa sjedištem u Crnoj Gori u suprotnosti sa pravom Evropske unije kojom se u cjelini ili djelimično uređuje zaštita potrošača, uključujući odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača i drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača, ili to postupanje potiče iz Crne Gore i utiče ili može uticati na položaj potrošača u drugoj državi članici Evropske unije, postupak kolektivne tužbe pred nadležnim sudom u Crnoj Gori može pokrenuti ovlašćeno lice za podnošenje prekogranične kolektivne tužbe te države.

Ako postupanje iz stava 1 ovoga člana utiče ili je vjerojatno da će uticati na potrošače u različitim državama članicama Evropske unije, prekograničnu kolektivnu tužbu pred nadležnim sudom u Crnoj Gori može podnijeti više ovlaštenih lica iz tih država članica Evropske unije.

Lica iz st. 1 i 2 ovog člana ovlaštena su da pokrenu postupak kolektivne tužbe, ako su uvrštena na listu lica ovlaštenih za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa države članice Evropske unije u kojoj je imenovano, odnosno ako su uvrštena na listu koju sačinjava i objavljuje Evropska komisija.

Kolektivne tužbe

Član 10

Kolektivnu tužbu mogu podnijeti ovlaštena lica iz člana 5 ovog zakona.

Prilikom podnošenja kolektivne tužbe ovlašteno lice dužno je nadležnom sudu da pruži dovoljno informacija o potrošačima na koje se kolektivna tužba odnosi u skladu sa ovim zakonom.

Nadležni sud ocjenjuje dopuštenost pojedine kolektivne tužbe u skladu sa odredbama ovog zakona.

Kolektivnom tužbom ovlašteno lice može od nadležnog suda da traži izricanje:

- 1) mjere zabrane;
- 2) mjere naknade štete.

Mjere zabrane iz stava 4 tačka 1 ovog člana obuhvataju privremene mjere iz člana 22 ovog zakona i mjere zabrane sadržane u odluci suda kojom usvaja kolektivnu tužbu za zabranu iz člana 18 ovog zakona.

Izricanje mjera iz stava 4 ovog člana može se tražiti i jednom kolektivnom tužbom.

Interese potrošača u postupku po kolektivnoj tužbi zastupa ovlašteno lice kao tužilac, u skladu sa ovim zakonom.

Potrošači u ime kojih je podnijeta kolektivna tužba nijesu stranke u postupku ali imaju pravo da ostvare koristi od mjera iz stava 4 ovog člana.

Nadležni sud može odbaciti očigledno neosnovanu kolektivnu tužbu, bez određivanja ročišta, nakon prijema odgovora na kolektivnu tužbu ili odgovora na tužbu iz člana 25 stav 1 ovog zakona, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Nadležnost suda

Član 11

U postupku po kolektivnoj tužbi stvarno je nadležan sud opšte nadležnosti.

U postupku po kolektivnoj tužbi mjesno je nadležan sud prema mjestu sjedišta tuženog, odnosno njegovog dijela ili poslovne jedinice, ako spor proizlazi iz poslovanja tog dijela ili poslovne jedinice.

Ako tuženi nema sjedište, ni svoj dio ili poslovnu jedinicu u Crnoj Gori, a postoji međunarodna nadležnost suda u Crnoj Gori, mjesno je nadležan sud na čijem je području došlo do postupanja kojim se narušavaju kolektivni interesi potrošača ili do nastupanja štetnih posljedica.

Dejstvo u odnosu na druge postupke

Član 12

Dok teče postupak po kolektivnoj tužbi za zabranu ne može se pokrenuti drugi postupak kolektivnom tužbom za zabranu povodom iste grupne štete.

Po odobrenju kolektivne tužbe za naknadu štete, ne može se pokrenuti drugi postupak kolektivnom tužbom povodom iste grupne štete.

Ako je do odobravanja kolektivne tužbe, u vezi sa istim slučajem grupne štete podnijeto više kolektivnih tužbi, sud će u skladu sa kriterijumima iz člana 26 ovog zakona odlučiti koju će od više kolektivnih tužbi odobriti.

Ako je lice koje je podnijelo pojedinačnu tužbu uključeno u postupak pokrenut kolektivnom tužbom za naknadu štete, postupak pokrenut pojedinačnom tužbom obustavlja se.

Pokretanje ili vođenje postupka po kolektivnoj tužbi za zabranu ne sprječava potrošača, koji protivpravnim postupanjem trgovca trpi štetne posljedice, da pred nadležnim sudom pokrene postupak za naknadu štete, za poništaj ili utvrđivanje ništavosti ugovora koji je zaključen pod uticajem postupanja kojim se narušavaju kolektivni interesi potrošača, odnosno bilo koji drugi postupak za ostvarenje prava koja mu pripadaju na osnovu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača ili drugih zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača.

Pravna zaštita predviđena mjerama naknade štete u okviru kolektivne tužbe za naknadu štete ne sprečava potrošača da pred nadležnim sudom pokrene postupak za zaštitu bilo kog dodatnog prava koje mu je utvrđeno na osnovu zakona, a koje nije bilo predmet te kolektivne tužbe.

Rokovi zastarjelosti

Član 13

Podnošenjem kolektivne tužbe ne teče rok za zastarjelost za stranke i za oštećene obuhvaćene kolektivnom tužbom.

Rokovi zastarjelosti ponovo teku od trenutka pravosnažnog okončanja kolektivnog postupka bez donošenja meritorne odluke o zahtjevu, odnosno za lica na koja kolektivna presuda za naknadu štete nema dejstvo, od dana isteka roka iz člana 30 stav 1 tačka 6 ovog zakona, odnosno od dana donošenja rješenja kojim je odbijeno njihovo svrstavanje na spisak iz člana 44 ovog zakona.

Registar kolektivnih tužbi

Član 14

Registar kolektivnih tužbi i donesenih odluka uspostavlja i vodi Ministarstvo.

U registar iz stava 1 ovoga člana unose se sljedeći podaci o:

- 1) kolektivnoj tužbi osim priloga tužbi, koji sadrži broj uključenih članova, popis i lične podatke poznatih članova grupe;
- 2) rješenju o odobrenju kolektivne tužbe za naknadu štete i podatak o pravosnažnosti tog rješenja;
- 3) obavještenju iz člana 27 ovog zakona;
- 4) presudi ili drugoj odluci kojom se postupak pokrenut kolektivnom tužbom završava;
- 5) potvrđenom poravnanju ili rješenju kojim sud ne dozvoljava sklapanje poravnanja;
- 6) mehanizmima koji su na raspolaganju za ostvarivanje naknade štete uključujući i vanskudske mehanizme;
- 7) rješenju o potvrđivanju završnog izvještaja bez navođenja ličnih podataka oštećenih; i
- 8) drugi podaci za koje se u odnosu na okolnosti slučaja odluči sud.

Sud će podatke i dokumenta iz stava 2 ovog člana dostaviti Ministarstvu odmah nakon prijema tužbe, odnosno odmah nakon donošenja odgovarajuće odluke.

Registar iz stava 1 ovoga člana je javan i uvid je dostupan bez naknade.

Ministarstvo je dužno da na svojoj internet stranici učini dostupnim uvid u registar iz stava 1 ovoga člana.

Osim objavljivanja u registru iz stava 1 ovoga člana tužilac je dužan da na svojoj internet stranici objavi podatke o statusu postupka kolektivne tužbe i ishodu tog postupka.

Bliži sadržaj i način vođenja registra podnesenih tužbi i donesenih odluka propisuje Ministarstvo.

III. KOLEKTIVNE TUŽBE ZA IZRICANJE MJERA ZABRANE

Kolektivna tužba za zabranu

Član 15

Protiv trgovca koji upotrebom nepoštenih ugovornih odredbi, poslovne prakse ili na bilo koji drugi način krši prava potrošača utvrđena zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača ili drugim zakonom koji sadrži odredbe o zaštiti potrošača, čime narušava kolektivne interese potrošača, može se podnijeti kolektivna tužba za prestanak ili zabranu tih radnji (u daljem tekstu: kolektivna tužba za zabranu).

Kolektivna tužba za zabranu može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili grupe trgovaca iz istog privrednog sektora koji svojim postupanjem krši prava potrošača utvrđena zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača ili drugim zakonom koji sadrži odredbe o zaštiti potrošača, čime narušavaju kolektivne interese potrošača, protiv komorskih i interesnih udruženja trgovaca koji podstiču takvo postupanje ili protiv nosioca kodeksa kojim se podstiče korišćenje nepoštenih poslovnih prakse.

Za pokretanje postupka po kolektivnoj tužbi za zabranu pojedinačni potrošači nijesu dužni da izjave volju da ih zastupa ovlašćeno lice.

Postupci koji prethode pokretanju sudskog postupka

Član 16

Prije podnošenja kolektivne tužbe za zabranu ovlašćeno lice dužno je da lice koje namjerava da tuži prethodno pisano upozori da će u slučaju da ne prekine sa postupanjem kojim narušava kolektivne interese potrošača, protiv njega podnijeti kolektivnu tužbu.

Ovlašćeno lice ne može podnijeti kolektivnu tužbu prije isteka roka od 14 dana od dana dostavljanja upozorenja iz stava 1 ovog člana.

Predlog za izdavanje privremene mjere može se podnijeti i prije isteka roka iz stava 2 ovog člana.

Teret dokazivanja

Član 17

U postupku po kolektivnoj tužbi za zabranu ovlašćeno lice ne mora da dokazuje:

- 1) stvarni gubitak ili štetu koju su pretrpjeli pojedinačni potrošači, ili
- 2) namjeru, odnosno nemar trgovca.

Sadržaj presude

Član 18

Ako je kolektivna tužba za zabranu osnovana, sud će odlukom kojom usvaja tužbu utvrditi povredu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača ili drugog zakona koji sadrži odredbe o zaštiti potrošača, precizno je opisati i tuženom:

1) narediti da prestane sa postupanjem koje dovodi do tih povreda zakona i narediti mu da, ako je to moguće, preuzme mjere neophodne za otklanjanje štetnih posljedica koje su nastale zbog njegovog postupanja;

2) zabraniti takvo ili slično postupanje ubuduće, kojima se narušavaju kolektivni interesi potrošača;

3) naložiti da o svom trošku objavi cijelu ili dio odluke ili ispravku nedopuštenog oglašavanja ako njeno objavljivanje može doprinijeti da se ublaže ili u potpunosti otklone štetne posljedice zabranjenog postupanja.

Dejstvo sudske odluke

Član 19

Izvršenje pravosnažne sudske odluke iz člana 18 ovog zakona, osim tužioca i drugih ovlašćenih lica iz člana 5 stav 1 ovog zakona, može tražiti i svaki potrošač koji ima pravni interes.

Ako sud zabrani korišćenje određenih nepoštenih odredbi u ugovoru, trgovac koji je bio stranka u postupku po kolektivnoj tužbi za zabranu ne može se pozivati na takve odredbe iz već ranije zaključenih ugovora.

Posebne odredbe za postupke u vezi sa nepoštenim poslovnim praksama

Član 20

Ako je postupak kolektivne tužbe za zabranu pokrenut zbog nepoštenih poslovnih prakse iz zakona kojim se uređuje zaštita potrošača, odnosno iz drugog zakona koji sadrži odredbe o zaštiti potrošača, prilikom odlučivanja o tome da li je poslovna praksa nepoštena neće se uzimati u obzir da li je tom praksom nekom prouzrokovana šteta, odnosno da li je

vjerovatno da će nekome biti prouzrokovana šteta, kao ni da li je lice protiv kojeg se vodi postupak krivo za nepoštenu poslovnu praksu.

Ako je postupak kolektivne tužbe za zabranu pokrenut zbog obmanjujuće poslovne prakse iz zakona kojim se uređuje zaštita potrošača, odnosno iz drugog zakona koji sadrži odredbe o zaštiti potrošača, sud će zahtijevati od tuženog, ako je to primjereno s obzirom na okolnosti slučaja i uzimajući u obzir opravdane interese tuženog i druge strane u postupku, da u roku od sedam dana od dana dostavljanja zahtijeva, dostavi dokaze koji potvrđuju istinitost iznesenih činjeničnih navoda u okviru poslovne prakse.

Ako dokazi ne budu dostavljeni u roku iz stava 2 ovog člana ili ako sud utvrdi da su dostavljeni dokazi nepotpuni ili nedovoljni, smatra se da su činjenični navodi izneseni u okviru poslovne prakse neistiniti.

Obavezujuća snaga sudske odluke za zabranu

Član 21

U postupku po pojedinačnoj tužbi ili po kolektivnoj tužbi za naknadu štete, protiv istog tuženog koji je bio tužen i u postupku po kolektivnoj tužbi za zabranu, koja je usvojena, sud će u pogledu utvrđene protivpravnosti radnje trgovca odlučivati u skladu sa pravosnažnom odlukom iz postupka po toj kolektivnoj tužbi za zabranu.

Privremene mjere

Član 22

Sud će na predlog tužioca, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, izdati privremenu mjeru kojom tuženoj strani zabranjuje radnju ili naređuje da prestane sa postupanjem koje narušava kolektivni interes potrošača.

Sud može da izda privremenu mjeru i u slučaju kada tužena strana još nije počela sa protivpravnim postupanjem, ali je neposredno pred tim da započne sa takvim postupanjem.

Hitnost postupka

Član 23

Postupak po kolektivnoj tužbi za zabranu je hitan.

IV. KOLEKTIVNE TUŽBE ZA NAKNADU ŠTETE

ODJELJAK A.

ODOBRAVANJE TUŽBE I SISTEM UKLJUČIVANJA

Sadržina kolektivne tužbe za naknadu štete

Član 24

Kolektivna tužba za naknadu štete sadrži i:

- 1) navod da se tužba podnosi kao kolektivna tužba za naknadu štete;
- 2) činjenice i dokaze kojima tužilac dokazuje da ispunjava uslove iz člana 30 stav 1 tač. 4 i 5 ovog zakona, a prvenstveno okolnosti koje su zajedničke ili slične za sve članove grupe, okolnosti za koje tužilac zna da su važne samo za pojedine članove grupe, kao i druge okolnosti na osnovu kojih se može ocijeniti da li je kolektivna tužba odgovarajuće pravno sredstvo;
- 3) opis kolektivne štete, činjenice i dokaze kao i pravne argumente kojima se dokazuje osnovanost zahtjeva;
- 4) opis grupe, a ako su u okviru grupe podgrupe, imajući u vidu prirodu i visinu štete, opis mora biti dat i za podgrupe;
- 5) procjenu broja članova grupe, a kada su u okviru grupe podgrupe, procjena mora biti data i po podgrupama kao i osnov za takvu procjenu;
- 6) procjenu ukupnog iznosa novčane naknade za štetu, ili druge naknade, a ako su u okviru grupe podgrupe, taj iznos mora biti naveden i po podgrupama na način kategorizacije štete;
- 7) obrazloženje kako je iznos iz stava 1 tačka 6 ovog člana obračunat;

- 8) predlog u pogledu načina odmjeravanja naknade štete u skladu sa čl. 38 i 39 ovog zakona i razloge za to;
- 9) predlog načina obavještanja članova grupe (npr. lično obavještanje, obavještanje preko medija i uspostavljanje odgovarajuće internet stranice);
- 10) predloge koji se tiču uslova za procjenu opravdanosti naknada štete;
- 11) podatke o troškovima postupka i mogućem finansiranju parnice od strane trećeg lica u skladu sa članom 48 ovog zakona;

Uz tužbu mora biti priložena kopija moguće odluke i svaka druga isprava o kršenju prava na koju se tužba poziva, te ako je to moguće, spisak poznatih članova grupe sa njihovim posljednjim poznatim adresama stalnog prebivališta.

Odlučivanje o odobravanju kolektivne tužbe za naknadu štete

Član 25

Tužba se dostavlja tuženom na odgovor u pogledu postojanja uslova za odobravanje kolektivne tužbe.

Po prijemu odgovora na tužbu iz stava 1 ovog člana, ili nakon isteka roka za taj odgovor, sud će zakazati ročište za odlučivanje o odobravanju tužbe za naknadu štete, osim ako ocijeni da je tužba očito neosnovana.

Sud će na ročište iz stava 1 pozvati stranke u postupku.

Svaki član grupe ili drugo ovlašćeno lice može podnijeti sudu podnesak sa mišljenjem u odnosu na pitanja koja se tiču odobravanja kolektivne tužbe za naknadu štete u roku od osam dana od dana dostavljanja odgovora na tužbu.

Sud će po potrebi to lice pozvati na ročište i omogućiti mu da predstavi svoje izjašnjenje.

Ako sud poslije prijema odgovora na tužbu ili na ročištu za odobravanje kolektivne tužbe ocijeni da je kolektivna tužba očito neosnovana, sud će donijeti rješenje kojim se tužba odbija.

Uslovi za odobravanje kolektivne tužbe za naknadu štete

Član 26

Sud će kolektivnu tužbu za naknadu štete odobriti ako:

- 1) se tom tužbom podnose istovrsni zahtjevi u ime grupe lica koja se mogu identifikovati, a tiču se istih, sličnih ili povezanih činjeničnih ili pravnih pitanja, odnose se na isti slučaj kolektivne štete, i pogodni su za odlučivanje u kolektivnom postupku;
- 2) zajednička pravna i činjenična pitanja za cijelu grupu imaju prednost nad pitanjima koja se odnose samo na određene članove grupe;
- 3) je grupa toliko brojna da bi podnošenje zahtjeva pojedinačnim tužbama ili drugačiji oblik udruživanja njenih članova, npr. suparničarstvo ili spajanje parnica bilo manje efikasno od podnošenja kolektivne tužbe za naknadu štete;
- 4) zahtjev iz kolektivne tužbe za naknadu štete nije očigledno neosnovan;
- 5) su ispunjeni uslovi iz člana 48 ovog zakona u odnosu na dogovor o troškovima i finansiranju postupka;
- 6) sud ocijeni da je mogući dogovor sa advokatom o plaćanju prema udjelu iz dosuđenog iznosa u skladu sa članom 49 ovog zakona, razuman.

Ako sud ocijeni da uslov iz stava 1 tačka 5 ovog člana u pogledu razumnosti premije nije ispunjen, sud će pozvati tužioca da u određenom roku dogovor ispravi ili predloži novi.

Ako sud ocijeni, da nije ispunjen uslov iz stava 1 tačka 6 ovog člana, sud će pozvati tužioca, da u određenom roku dostavi nov ili ispravljen dogovor sa advokatom.

Kod odlučivanja o opravdanosti zahtjeva za raspravljanje u kolektivnom postupku sud će uzeti u obzir: da li kolektivni postupak omogućava efikasno rješavanje zajedničkih pravnih i činjeničnih pitanja; kakvi su troškovi i koristi ako se nastavi kolektivni postupak; da li su članovi grupe podnijeli pojedinačne tužbe u vezi sa tim ili sličnim zahtjevom; koja je veličina i značaj grupe; kakve su mogućnosti utvrđivanja članstva u grupi; da li su zahtjevi primjereni za dosuđenje kolektivne odštete; da li postoji mogućnost vansudskog rješavanja sporova ili druga mogućnost za rješavanje sporova.

Dodatni rok iz st. 2 i 3 ovog člana sud će odrediti samo jednom.

Ako utvrdi da uslovi iz stava 1 ovog člana nijesu ispunjeni, sud će rješenjem odbaciti kolektivnu tužbu za naknadu štete.

Rješenje o odobravanju kolektivne tužbe za naknadu štete

Član 27

Ako utvrdi da su ispunjeni uslovi iz člana 26 ovog zakona, sud donosi rješenje o odobravanju kolektivne tužbe za naknadu štete koje sadrži:

- 1) podatke o tužiocu i tuženom;
- 2) opis kolektivne štete na koju se odnosi kolektivna tužba za naknadu štete;
- 3) tačan opis grupe, a ako grupa ima podgrupe, iste podatke treba navesti posebno po podgrupama;
- 4) određivanje načina primjene sistema uključenja i određivanje roka, koji ne može biti kraći od 30 dana niti duži od 90 dana, u kom su članovi grupe dužni dati izjavu o uključenju;
- 5) rok za davanje pisanih izjašnjenja u skladu sa članom 34 ovog zakona;
- 6) određivanje načina obavješćavanja članova grupe.

Radi donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana sud može naložiti stranci koja podnosi zahtjev da:

- 1) obavi dodatne aktivnosti u odnosu na obavješćenja o kolektivnoj tužbi za naknadu štete, npr. da izradi odgovarajuću internet stranicu;
- 2) plati garanciju za troškove postupka koji bi u slučaju neuspjeha bili isplaćeni tuženoj strani.

U rješenju o odobravanju tužbe za kolektivnu naknadu štete sud će odrediti tuženoj strani da rok za odgovor na tužbu ne može biti kraći od 30 dana niti duži od 60 dana od dana pravosnažnosti rješenja o odobravanju kolektivne tužbe za naknadu štete.

Sistem uključivanja

Član 28

U postupcima po tužbi za naknadu štete primjenjuje se sistem uključivanja koji podrazumijeva izričitu izjavu volje potrošača da bude zastupan u toj kolektivnoj tužbi.

Potrošači koji su izričito izjavili volju da budu zastupani u kolektivnoj tužbi ne mogu biti zastupani u drugim kolektivnim tužbama sa istim zahtjevom i protiv istog trgovca, niti mogu podnijeti pojedinačnu tužbu sa istim zahtjevom i protiv istog trgovca.

Obavješćavanje članova grupe

Član 29

Nakon pravosnažnosti rješenja o odobravanju kolektivne tužbe za naknadu štete iz člana 27 ovog zakona, sud će o odobravanju tužbe obavijestiti članove grupe.

Članovi grupe koji su poznati obavješćavaju se običnom poštom na njihovu posljednju poznatu adresu, a ako je to moguće, obavješćenje se šalje putem elektronske pošte.

U slučaju velikog broja oštećenih i kada bi to prouzrokovalo nesrazmjerne troškove u odnosu na vrijednost spora, sud može odrediti da članovi grupe budu obaviješteni na drugi odgovarajući način, uvažavajući brojnost i sastav grupe kao i prebivalište njenih članova (jednokratnim ili višekratnim objavama u dnevnim novinama, preko elektronskih medija ili preko postojećih internet stranica ili internet stranica koje bi morala da uspostavi tužena strana).

Sadržaj obavješćenja

Član 30

Obavješćenje iz člana 29 ovog zakona sadrži:

- 1) podatke o strankama u postupku, punomoćniku tužioca i adresi ili adresama na koje je kod tužioca moguće dobiti dodatne informacije o kolektivnoj tužbi za naknadu štete;
- 2) kratak opis kolektivne tužbe i rješenja o njenom odobravanju;
- 3) opis grupe i mogućih podgrupa oštećenih;
- 4) glavna pitanja o kojima će se raspravljati u kolektivnom postupku;

- 5) podatke o vremenu i mjestu održavanja glavne rasprave i o pravu na dostavljanje izjašnjenja u skladu sa članom 34 ovog zakona;
- 6) informacije o roku i načinu davanja izjave o uključivanju iz člana 28 ovog zakona, dokazima, i, ako je to primjenjivo, potvrdi o plaćanju nadoknade iz člana 46 ovog zakona, koje treba priložiti toj izjavi;
- 7) pouku o pravnim posljedicama izjave o uključenosti u kolektivni postupak iz člana 28 ovog zakona;
- 8) pouku o tome da se uključivanjem u kolektivni postupak potrošač ne izlaže riziku plaćanja troškova postupka tuženom u slučaju neuspjeha u sporu;
- 9) podatak o adresi registra kolektivnih tužbi gdje se može izvršiti uvid u kolektivnu tužbu za naknadu štete i u rješenje o njenom odobravanju;
- 10) pojašnjenje da sud kod donošenja rješenja o odobravanju kolektivne tužbe nije provjeravao istinitost i opravdanost navoda tužioca u pogledu protivpravnog postupanja i odgovornosti tuženog, već da se radi samo o tvrdnjama tužioca;
- 11) pojašnjenje da članovi grupe nemaju pravo na povraćaj troškova za učešće u kolektivnom postupku;
- 12) podatke o iznosu, načinu i roku plaćanja naknade za uključenje u grupu iz člana 46 ovog zakona, ako se za učešće u kolektivnoj tužbi zahtijeva plaćanje te naknade, i o tome, da u slučaju neplaćanja, potrošač neće biti uključen u kolektivnu tužbu za naknadu štete;
- 13) druge podatke.

Uključivanje članova grupe

Član 31

Lice koje u roku i na način koji odredi sud u obavještenju iz člana 30 ovog zakona, dostavi sudu izjavu o uključivanju iz člana 28 ovog zakona, uz tražene dokaze, smatra se uključenim u postupak po kolektivnoj tužbi za naknadu štete.

Nakon isteka roka za dostavljanje izjave o uključivanju iz stava 1 ovog člana, lice koje smatra da je bilo oštećeno u istom slučaju grupne štete, može se uključiti u postupak najkasnije do zaključenja glavne rasprave, ako sud dozvoli takvo uključenje, cijeneći okolnosti da li je kašnjenje prouzrokovao sam član i da li bi položaj tuženog takvim uključanjem bio značajno otežan.

Sud vodi spisak uključenih lica.

Upis u spisak uključenih lica može da se odbije samo ako je očigledno da lice koje je dalo izjavu o uključanju nije član grupe u korist koje je podnijeta kolektivna tužba za naknadu štete.

Uključenje lica na spisak iz stava 3 ovog člana ne znači da lice koje se nalazi na tom spisku stvarno ima pravo na isplatu, ako sud donese presudu kojom se zahtjev iz kolektivne tužbe za naknadu štete usvaja.

Tužilac i tuženi imaju pravo uvida u spisak iz stava 3 ovog člana.

Nakon utvrđivanja konačnog spiska iz stava 3 ovog člana, drugom zainteresovanom licu sud, na njegov zahtjev, izdaje potvrdu da je to lice uvršteno na taj spisak.

Nakon isteka roka iz stava 1 ovog člana zakona, sud će konačni spisak uključenih dostaviti tuženom i tužiocu.

U registar kolektivnih tužbi iz člana 14 ovog zakona upisuje se samo broj uključenih članova bez njihovih ličnih podataka.

Položaj članova grupe u postupku

Član 32

Lice uključeno u postupak po kolektivnoj tužbi za naknadu štete nije stranka u postupku.

Izjave o uključivanju nakon isteka roka iz člana 30 stav 1 tačka 6 ovog zakona ne mogu se opozvati ili povući.

Član grupe ne može stupiti u parnicu kao umješak na strani tužioca.

Zaštita interesa grupe

Član 33

Tužilac je dužan da štiti interese svih članova grupe.

U postupku po kolektivnoj tužbi za naknadu štete se ne primjenjuju pravila o donošenju presude zbog propuštanja.

Priznanje tužbenog zahtjeva, povlačenje tužbe, izmjene tužbe ili odustajanje od tužbenog zahtjeva sud će dopustiti samo ako ocijeni da to nije u suprotnosti sa interesima grupe.

Ako sud ocijeni da tužilac ozbiljno krši interese grupe sud može na predlog člana grupe ili drugog ovlašćenog lica donijeti rješenje da se tužilac zamijeni drugim ovlašćenim licem, ako je to lice spremno da stupi u postupak.

Prvobitni tužilac će, bez obzira na to, ostati odgovoran za plaćanje svih troškova postupka u vezi sa procesnim radnjama sprovedenim do trenutka zamjene tužioca.

Ako sud u toku postupka utvrdi da je ovlašćeno lice za podnošenje kolektivne tužbe u drugoj državi članici Evropske unije izbrisano sa spiska ovlašćenih lica u toj državi, na predlog člana grupe, drugog ovlašćenog lica ili tuženog, sud će donijeti rješenje da tužioca zamijeni drugo ovlašćeno lice, koje je sa tim saglasno.

Ako zamjena tužioca iz st. 4 ili 5 ovog člana nije moguća, sud će u registru kolektivnih tužbi iz člana 14 ovog zakona objaviti da namjerava donijeti rješenje o obustavi postupka po kolektivnoj tužbi za naknadu štete i odrediti rok u kojem se može predložiti zamjena tužioca.

Ako sud nakon isteka roka iz stava 6 ovog člana utvrdi da zamjena tužioca nije moguća, donijeće rješenje o obustavi postupka po kolektivnoj tužbi za naknadu štete.

Izjašnjenje članova grupe

Član 34

Lica koja učine vjerovatnim da su članovi grupe i druga ovlašćena lica imaju pravo da daju pisana izjašnjenja u roku koji odredi sud rješenjem o odobravanju kolektivne tužbe za naknadu štete iz člana 27 ovog zakona.

Pisana izjašnjenja iz stava 1 ovog člana sud dostavlja strankama u postupku.

Član grupe koji je prethodno dao pisano izjašnjenje iz stava 1 ovog člana ima pravo da te stavove iznese na glavnoj raspravi ako o toj namjeri unaprijed obavijesti sud, osim ako sud obzirom na brojnost grupe, odnosno broj članova grupe koji žele da iskoriste to pravo, ocijeni da bi to nesrazmjerno otežalo efikasno sprovođenje postupka.

U tom slučaju sud može da odluči kojim od članova grupe će omogućiti usmeno iznošenje stavova na glavnoj raspravi.

Poziv za dostavljanje pisanih izjašnjenja i rok u kojem se dostavljaju, kao i obavještenje o datumu glavne rasprave objavljuju se u registru kolektivnih tužbi iz člana 14 ovog zakona, a po potrebi i na način iz člana 29 stav 3 ovog zakona.

Članovi grupe nemaju pravo na povraćaj troškova za učešće u postupku po kolektivnoj tužbi za naknadu štete na šta moraju biti posebno upozoreni u obavještenju iz člana 30 ovog zakona.

Dokazi kojima raspolaže samo jedna strana

Član 35

Ako se u kolektivnoj tužbi ili najkasnije na pripremnom ročištu tužilac pozvao na dokazna sredstva kojima raspolaže tuženi ili treće lice, a nužni su radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, sud će naložiti tuženom ili trećem licu da dostavi te dokaze ili na drugi način omogući njihovo izvođenje.

Ako se u odgovoru na kolektivnu tužbu ili najkasnije na pripremnom ročištu tuženi pozvao na dokazna sredstva kojima raspolaže tužilac ili treće lice, a nužni su radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, sud će naložiti tužiocu ili trećem licu da dostavi te dokaze ili na drugi način omogući njihovo izvođenje.

Poravnanje o naknadi štete

Član 36

Sud će na pripremnom ročištu povodom kolektivne tužbe za naknadu štete upoznati stranke sa mogućnošću da spor riješe sudskim poravnanjem.

Radi odobravanja poravnanja iz stava 1 ovog člana:

- 1) ovlašćeno lice i trgovac mogu zajednički predložiti sudu poravnanje u pogledu naknade štete za potrošače na koje se odnosi; ili
- 2) sud, nakon savjetovanja sa ovlašćenim licem i trgovcem, može pozvati ovlašćeno lice i trgovca da postignu poravnanje u pogledu naknade štete u razumnom roku.

Poravnanje iz stava 1 ovog člana podliježe nadzoru suda.

Radi odlučivanja o odobravanju predloženog poravnanja sud će odrediti ročište.

Ako je to primjereno, sud će odrediti da se predlog poravnanja objavi u registru kolektivnih tužbi iz člana 14 ovog zakona i pozvati članove grupe da sudu u određenom roku dostave podneske u kojim će iznijeti svoje stavove o predloženom poravnanju.

Podnesci iz stava 5 dostavljaju se strankama u postupku.

Na ročište iz stava 4 ovog člana sud može pozvati i članove grupe koji su sudu prethodno dostavili podneske iz stava 5 ovog člana.

Sud će odbiti poravnanje o naknadi štete, ako je predlog za poravnanje:

- 1) protivan prinudnim propisima ili sadrži odredbe koje se ne mogu izvršiti;
- 2) nepravedan, uzimajući u obzir prava i interese svih stranaka, a naročito potrošača na koje se odnosi ili predložena visina odštete, bilo ukupna, bilo za pojedine podgrupe ili oštećene nije razumna odnosno primjerena, pri čemu se u obzir uzima obim štete, relativna jednostavnost i ažurnost isplate, uzroci i odgovornost za nastanak štete uz istovremeno uvažavanje činjenice, da se poravnanje postiže uzajamnim popuštanjem u svrhu otklanjanja pravne nesigurnosti i troškova sudskog postupka;
- 3) odredio da su troškovi koje bi tuženi trebao platiti tužiocu viši od troškova koje je stvarno pretrpio;
- 4) nema dovoljnih garancija da će dogovorena ukupna odšteta biti dovoljna za isplatu svim oštećenima;
- 5) sporazum ne sadrži adekvatan nezavisan mehanizam za utvrđivanje opravdanosti zahtjeva za isplatu, uključujući nezavisan mehanizam vansudskog rješavanja sporova u vezi sa tim.

Radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz stava 7 ovog člana, sud može po službenoj dužnosti izvesti dokaz vještačenjem ili drugi relevantan dokaz.

Ako sud odbije predlog za poravnanje, nastavlja raspravu o kolektivnoj tužbi.

Odobrena poravnanja obavezujuća su za ovlašćeno lice, trgovca i pojedinačne potrošače na koje se odnose.

ODJELJAK B. KOLEKTIVNA PRESUDA ZA NAKNADU ŠTETE

Kolektivna presuda za naknadu štete Član 37

Kolektivna presuda kojom sud usvaja tužbeni zahtjev u cjelosti ili djelimično, naročito sadrži:

- 1) opis kolektivne štete na koju se odnosi;
- 2) opis grupe, a ako u okviru grupe postoje podgrupe prema prirodi i visini štete, tačan opis i za podgrupe;
- 3) broj članova grupe sa spiskom poznatih članova grupe u prilogu;
- 4) naznaku da je kolektivni postupak vođen po sistemu uključivanja;
- 5) način na koji će članovi grupe biti obaviješteni;
- 6) način na koji će se odmjeriti naknada štete i sama procjena naknade u skladu sa čl. 38 ili 39 ovog zakona;
- 7) odluku o troškovima postupka.

Individualno odmjeravanje naknade štete Član 38

Ako su svi članovi grupe poznati, a u postupku se može odlučiti o zahtjevima koji su opravdani, ako se time nesrazmjerno ne otežava postupak, sud će u izreci presude navesti sve članove grupe i iznos naknade štete ili drugog potraživanja koje je tuženi dužan nadoknaditi ili

ispuniti svakom od njih.

Kolektivna presuda za naknadu štete iz stava 1 ovoga člana je izvršna isprava na osnovu koje svaki član grupe može da pokrene izvršni postupak za iznos koji mu pripada.

Odmjeravanje naknade štete kada nije moguće individualno odmjerenje

Član 39

Ako u izreci presude nijesu precizno navedeni članovi grupe i pojedinačni iznosi naknade štete, odnosno drugih potraživanja na koja članovi grupe imaju pravo, sud će u izreci presude odrediti:

- 1) visinu kolektivne odštete, ili
- 2) iznos ili na drugi način odredljivu vrijednost (na primjer izraženu kao procenat cijene ili jedinice ili drugo ispunjenje obaveze, koje će dobiti svaki uključeni član grupe koji dokaže da ispunjava uslove utvrđene presudom, pri čemu sud procjenjuje i očekivani ukupni iznos obaveze koju tuženi treba da ispuni).

Ako se u okviru grupe nalaze podgrupe, iznosi naknade štete, odnosno drugih potraživanja moraju biti navedeni po podgrupama sa što preciznijom kategorizacijom šteta.

Ako sud odredi naknadu štete u skladu sa stavom 1 ovog člana odrediće i način procjene opravdanosti zahtjeva za naknadu i svrstavanje u podgrupe uz kategorizaciju štete.

Sud će tuženom naložiti da kolektivnu odštetu iz stava 1 tačka 1 ovog člana ili ukupni iznos očekivanih isplata iz stava 1 tačka 2 ovog člana, plati na prelazni račun notara koji je presudom određen za upravnika kolektivnog obeštećenja.

Izvršenje obaveza iz stava 4 ovog člana može da zahtijeva tužilac ili upravnik kolektivnog obeštećenja.

Dejstva kolektivne presude za naknadu štete

Član 40

Pravosnažna kolektivna presuda za naknadu štete obavezuje sve članove grupe sa liste uključenih lica iz člana 31 ovog zakona.

U postupku po pojedinačnoj tužbi kojom se traži mjera naknade štete, protiv istog tuženog koji je bio tuženi i u postupku po kolektivnoj tužbi, koja je usvojena, sud će odlučivati u skladu sa pravosnažnom odlukom iz postupka po kolektivnoj tužbi.

Obavještanje o kolektivnoj presudi za naknadu štete

Član 41

Ako je sud naknadu štete dosudio u skladu sa članom 38 ovog zakona, pravosnažna kolektivna presuda se dostavlja svakom članu grupe.

Ako je sud naknadu štete dosudio u skladu sa članom 39 ovog zakona, članovi grupe se o pravosnažnoj kolektivnoj presudi obavještavaju na način utvrđen u članu 29 ovog zakona.

Obavještenje iz stava 2 ovoga člana sadrži sažetak presude i slučaja kolektivne štete na koju se presuda odnosi, uputstvo da je kompletna presuda dostupna u registru kolektivnih tužbi iz člana 14 ovog zakona, pouku o dejstvu presude u skladu sa članom 40 stav 1 ovog zakona i informacije o načinu isplate.

Na zahtjev tužioca, sud može, uz procjenu svih okolnosti predmeta, tuženom narediti da o svom trošku obavijesti potrošače na koje se kolektivna tužba odnosi o svim pravosnažnim presudama po kolektivnim tužbama kojim je tužbeni zahtjev usvojen, i o svim odobrenim poravnanjima, putem sredstava koja odgovaraju okolnostima predmeta i u utvrđenim rokovima, uključujući i obavještanje svakog potrošača pojedinačno, ako je to primjereno.

Obaveza obavještanja iz stava 4 ovog člana ne odnosi se na potrošače koji su na drugi način obaviješteni o pravosnažnoj presudi ili odobrenom poravnanju.

Imenovanje upravnika kolektivnog obeštećenja

Član 42

Ako je sud naknadu štete dosudio u skladu sa članom 39 ovog zakona, sud će

kolektivnom presudom za naknadu štete imenovati upravnika kolektivnog obeštećenja.

Za upravnika kolektivnog obeštećenja sud imenuje notara, koji vrši administrativnu funkciju povjerenika suda.

Prije imenovanja upravnika kolektivnog obeštećenja, sud će strankama dati mogućnost da se izjasne o okolnostima koji se tiču izbora notara ili da same podnesu predlog o izboru notara za imenovanje.

Upravnik kolektivnog obeštećenja ima pravo na povraćaj troškova i naknadu za poslove koje je dužan da obavlja.

Sastavljanje nacrtu spiska oštećenih lica

Član 43

Upravnik kolektivnog obeštećenja će u roku od 30 dana od imenovanja na osnovu izjava o uključenju i dokaza priloženih uz te izjave, sastaviti nacrt spiska oštećenih i njihovo svrstavanje u moguće podgrupe.

Rasprava o nacrtu spiska oštećenih lica

Član 44

Radi rasprave o nacrtu spiska oštećenih iz člana 43 ovog zakona sud će odrediti ročište na koje će pozvati upravnika kolektivnog obeštećenja, tužioca i tuženog, lica za koja je upravnik kolektivnog obeštećenja ocijenio da ne ispunjavaju uslove da budu svrstani na spisak oštećenih, kao i lica kojima je svrstavanje na spisak bilo osporeno.

Nakon održavanja ročišta iz stava 1 ovog člana sud će rješenjem odrediti konačan spisak oštećenih i iznose naknade štete, odnosno drugih davanja na koja imaju pravo.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana žalba nije dozvoljena.

Lica koja nijesu svrstana na spisak ne smatraju se članovima grupe i nijesu obuhvaćeni dejstvima kolektivne presude o naknadi štete.

Ako je naknada štete bila određena na način iz člana 39 stav 1 tačka 1 ovog zakona i ako se pri sačinjavanju spiska iz stava 2 ovog člana pokaže da određena naknada štete nije dovoljna za potpunu isplatu svih oštećenih, iznosi na koje oštećeni imaju pravo se srazmjerno umanjuju.

Isplata oštećenih

Član 45

Isplata oštećenih vrši se nakon donošenja rješenja iz člana 44 stav 2 ovog zakona.

Upravnik kolektivnog obeštećenja poziva oštećena lica koja nijesu dostavila podatke o računima ili druge podatke potrebne za izvršenje isplate da to učine u određenom roku.

Nakon isplate oštećenima i plaćanja troškova postupka koje je tuženi dužan nadoknaditi, eventualna preostala sredstva iz člana 39 stav 1 ovog zakona vraćaju se tužiocu.

Nakon izvršenja svih radnji u vezi sa isplatom, upravnik kolektivnog obeštećenja sačinjava završni izvještaj sa spiskom svih isplata i dostavlja ga sudu na potvrdu.

Donošenjem rješenja o potvrđivanju završnog izvještaja iz stava 4 ovog člana završava se postupak po kolektivnoj tužbi za naknadu štete u slučajevima iz člana 39 ovog zakona.

V. TROŠKOVI POSTUPKA I FINANSIRANJE KOLEKTIVNE TUŽBE

Vrijednost predmeta spora

Član 46

Vrijednost predmeta spora po kolektivnoj tužbi za naknadu štete određuje se u iznosu od 20% zbira procijenjene vrijednosti svih iznosa članova grupe ili 20% od zahtjeva za plaćanje kolektivne odštete.

U postupku koji se vodi po kolektivnoj tužbi za zabranu, vrijednost spora bez obzira na stvarni ekonomski značaj spora, ne može biti veća od 10.000,00 EUR.

Pri određivanju vrijednosti predmeta spora iz stava 2 ovoga člana, sud uzima u obzir složenost i značaj predmeta sa aspekta tužioca, kolektivnih prava i javnog interesa.

Učešće potrošača u finansiranju kolektivne tužbe za naknadu štete

Član 47

Ovlašćeno lice može od potrošača koji su izrazili volju da ih ovlašćeno lice zastupa u toj kolektivnoj tužbi za naknadu štete zahtijevati naknadu za uključenje u grupu po toj kolektivnoj tužbi u iznosu od najmanje 30 eura.

Iznos iz stava 2 ovog člana ne smije biti veći od 20% očekivanog iznosa naknade štete koju bi taj potrošač ostvario u sporu.

Finansiranje kolektivne tužbe od strane trećeg lica

Član 48

Tužilac mora javno da prikaže i sudu prijavi izvor sredstava koje će koristiti za finansiranje postupka po kolektivnoj tužbi.

Na predlog tužioca sud može dozvoliti, da se prekrije dio dogovora o finansiranju koji sadrži poslovne tajne, ako taj dio nije bitan za procjenu uslova iz ovog člana.

Sud neće odobriti kolektivnu tužbu koju finansira treće lice ako:

- 1) nije obezbijeđeno sprečavanje sukoba interesa, odnosno da se finansiranjem koje pruža treća strana koja ima ekonomski interes za podnošenje ili ishod predstavničke tužbe za mjere naknade štete ne odvraća predstavničku tužbu od zaštite kolektivnih interesa potrošača;
- 2) treće lice nema dovoljno sredstava za ispunjenje finansijskih obaveza prema tužiocu koji je pokrenuo postupak kolektivnom tužbom;
- 3) tužilac ne dokaže da ima dovoljno sredstava ili odgovarajuća obezbjeđenja za plaćanje troškova tuženog ako ne uspije u postupku po kolektivnoj tužbi;
- 4) dogovorena premija nije razumna.

Prilikom procjene dogovorene premije, sud naročito uzima u obzir složenost spora, obim preuzetog rizika u odnosu na troškove i složenost spora i prava članova grupe do dobijanja pune odštete.

Ako je finansiranje kolektivne tužbe dogovoreno u obliku zajma, smatra se, da premija nije razumna, ako je kao dogovorena premija utvrđena kamata viša od zatezne kamate propisane zakonom.

Ako kolektivnu tužbu finansira treće lice, tom licu nije dozvoljeno da:

- 1) neopravdano utiče na odluke ovlašćenih lica u kontekstu kolektivne tužbe, uključujući odluke o poravnanju, na način koji bi štetio kolektivnim interesima potrošača na koje se kolektivna tužba odnosi;
- 2) finansira kolektivnu tužbu protiv tuženog koji je konkurent lica koje finansira kolektivnu tužbu ili protiv tuženog od kog lice koje finansira kolektivnu tužbu zavisi;
- 3) za obezbjeđivanje finansijskih sredstava obračunava kamatu po kamatnoj stopi koja prelazi zakonom određenu kamatnu stopu.

Ovlašćena lica su dužna da dostave sudu finansijski pregled sa popisom izvora finansijskih sredstava koja su koristila za podršku kolektivnih tužbi.

Sud može naložiti ovlašćenom licu da odbije ili promijeni određeno finansiranje i, ako je to nužno, odbiti priznavanje aktivne procesne legitimacije ovlašćenom licu u određenoj kolektivnoj tužbi.

Ako je u određenoj kolektivnoj tužbi aktivna procesna legitimacija ovlašćenog lica odbijena iz razloga iz stava 6 ovog člana, to odbijanje ne utiče na prava potrošača na koje se ta kolektivna tužba odnosi.

Ako naplatu premije za finansiranje kolektivne tužbe nije moguće u cjelini obezbijediti iz troškova postupka koji je morala da plati suprotna stranka, određeni iznosi isplata koji pripadaju članovima grupe će se proporcionalno smanjiti.

Nagrada advokatu u procentualnom iznosu

Član 49

Tužilac se može dogovoriti sa advokatom da, umjesto naknade po advokatskoj tarifi, advokat primi kao nagradu najviše 15% od iznosa koji sud dosudi, ako je takav dogovor razuman.

Za procjenu razumnosti dogovora iz stava 1 ovog člana sud će primijeniti kriterijume iz člana 48 stav 3 ovog zakona.

Ako se advokatu na način propisan u stavu 1 ovog člana ne može obezbijediti plaćanje nagrade iz troškova postupka koji je kao troškove nagrade advokata dužna da plati suprotna stranka, određeni iznosi isplata koji pripadaju članovima grupe će se proporcionalno smanjiti.

Odgovornost članova grupe za troškove

Član 50

Članovi grupe nemaju pravo na povraćaj sopstvenih troškova i nijesu odgovorni za povraćaj troškova suprotnoj stranki.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, pojedinačnom potrošaču na kog se odnosi kolektivna tužba za naknadu štete može se, u izuzetnim okolnostima, naložiti da naknadi troškove postupka koje je taj potrošač prouzrokovao namjerno ili nepažnjom.

Plaćanje troškova

Član 51

Ako sud odredi naknadu štete u skladu sa članom 39 ovog zakona, iz dosuđenog iznosa i iznosa određenih troškova postupka prvo će se isplatiti troškovi tužioca u visini koju odredi sud, uključujući i nagradu advokata ako je ona određena u dijelu dosuđenog iznosa, kao i predujam za troškove i nagradu upravnika kolektivnog obeštećenja.

Sudske takse

Član 52

Ovlašćena lica iz člana 5 stav 1 ovog zakona oslobođena su od plaćanja sudskih taksi tokom cijelog trajanja postupka.

Shodna primjena

Član 53

U postupku uređenim ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak i zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje ako zakonom nije drugačije propisano.

VI. INFORMACIJE, NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA, PREKOGRANIČNE TUŽBE I SARADNJA SA EVROPSKOM KOMISIJOM

Informacije i praćenje ovlašćenih lica

Član 54

Listu ovlašćenih lica unaprijed imenovanih za podnošenje prekograničnih kolektivnih tužbi, uključujući naziv i statutarni cilj tih ovlašćenih lica vodi Ministarstvo.

O svakoj promjeni liste Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju.

Ministarstvo najmanje jednom u pet godina provjerava da li ovlašćena lica i dalje ispunjavaju uslove iz člana 5 stav 1 ovog zakona.

Ako ovlašćeno lice prestane da ispunjava jedan ili više uslova iz člana 5 stav 1 ovog zakona, Ministarstvo će tom ovlašćenom licu oduzeti ovlašćenje i brisati ga sa liste iz stava 1 ovoga člana.

Ako država članica Evropske unije ili Evropska komisija obavijesti Ministarstvo o mogućoj neusklađenosti ovlašćenog lica sa uslovima iz člana 5 stav 1 ovog zakona, Ministarstvo će sprovesti postupak ocjene ispunjenosti tih uslova.

Ministarstvo će oduzeti ovlašćenje i brisati sa liste iz stava 1 ovog člana ovlašćeno lice ako nakon sprovedenog postupka iz stava 4 ovog člana utvrdi da to ovlašćeno lice više ne ispunjava neki od uslova iz člana 5 stav 1 ovog zakona.

U postupku po kolektivnoj tužbi, trgovac u svojstvu tužene stranke ima pravo da nadležnom sudu podnese prigovor o ispunjenosti uslova iz člana 5 stav 1 ovog zakona ovlaštenog lica.

Po prigovoru tuženog iz stava 6 ovog člana sud donosi rešenje kojim odlučuje o dopuštenosti kolektivne tužbe u konkretnom kolektivnom postupku.

Nacionalna kontakt tačka

Član 55

Za potrebe sprovođenja postupka iz člana 54 st. 4 ovog zakona i pružanja pomoći državama članicama EU pri provjeri ispunjenosti uslova za podnošenje prekograničnih kolektivnih tužbi, Ministarstvo je nacionalna kontakt tačka u smislu člana 5 stav 5 Direktive 2020/1828 Evropskog parlamenta i Savjeta o o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i stavljanju van snage Direktive 2009/22/EZ.

Saradnja ovlašćenih lica

Član 56

Ovlašćena lica sarađuju i razmjenjuju informacije, usključujući i iskustva iz najbolje prakse u vezi rješavanja domaćih i prekograničnih potrošačkih sporova za povrede zakona iz člana 2 stav 1 ovog zakona.

Saradnja i međusobna razmjena informacija između ovlašćenih lica vrši se u skladu sa zakonima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka i zaštita poslovne tajne.

Elektronske baze podataka

Član 57

Ministarstvo na svojoj internet stranici uspostavlja i vodi bazu podataka koja sadrži informacije o licima ovlašćenim za podnošenje domaćih i/ili prekograničnih kolektivnih tužbi, kao i opšte informacije o postupcima po kolektivnim tužbama koji su u toku i postupcima koji su okončani.

Baza podataka iz stava 1 ovoga člana je javna, i uvid je dostupan bez naknade.

Dostavljanje informacija

Član 8

Ministarstvo je dužno da jednom godišnje dostavi Evropskoj komisiji sljedeće informacije o:

- 1) broju i vrsti kolektivnih tužbi po kojim su okončani postupci pred nadležnim sudom;
- 2) vrsti povreda iz člana 2 stav 1 ovog zakona i strankama u tim kolektivnim tužbama;
- 3) ishodu tih kolektivnih tužbi.

VII. KAZNE ODREDBE

Novčane kazne

Član 59

Nadležni sud može izreći novčanu kaznu u iznosu od 2.000 do 40.000 EUR za propuštanje ili odbijanje postupanja u skladu sa:

- 1) mjerama zabrane iz člana 15 ovog zakona; ili
- 2) obavezama iz čl. 35i 41 st. 4 i 5 ovog zakona.

Za povredu iz stava 1 ovog člana sud će izreći novčanu kaznu fizičkom licu i odgovornom licu u pravnom licu, u iznosu od 200 eura do 2.000 eura.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 60

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o zaštiti potrošača („Službeni list CG”, br. 2/14, 6/14, 43/15, 70/17, 67/19 i 146/21), ako nijesu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Odložena primjena

Član 61

Odredbe člana 7, člana 54 stav 5 i člana 55 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Započeti postupci

Član 62

Postupci po kolektivnim tužbama za zabranu koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nijesu pravosnažno okončani, okončaće se po odredbama Zakona o zaštiti potrošača („Službeni list CG”, br. 2/14, 6/14, 43/15, 70/17, 67/19 i 146/21).

Prestanak važenja

Član 63

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 118 do 130 i čl. 169 i 170 Zakona o zaštiti potrošača („Službeni list CG”, br. 2/14, 6/14, 43/15, 70/17, 67/19 i 146/21).

Stupanje na snagu

Član 64

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

**U ovaj zakon prenijeta je Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2020/1828 (EU) o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača*

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

(naziv ministarstva koje je sprovelo javnu raspravu)

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Nacrt zakona o kolektivnim tužbama

(naziv nacrt zakona, odnosno strategije koji je bio predmet javne rasprave)

Vrijeme trajanja javne rasprave: 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva (16.05.2025. – 15.06.2025.)

Način sprovođenja javne rasprave:

- Dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija na Nacrt zakona o kolektivnim tužbama u pisanoj formi na adresu: Rimski trg, broj 46, 81000 Podgorica ili na sljedeće e-mail adrese: jasna.vujovic@mek.gov.me; zeljko.tomovic@mek.gov.me; tokom cijelog trajanja javne rasprave.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Jasna Vujović, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje i konkurenciju.
- Željko Tomović, samostalni savjetnik III u Direkciji za zaštitu potrošača

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

- Tokom javne rasprave 30.05.2025. godine održan je okrugli sto u organizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja uz podršku PLAC (Policy and Legal Advice Center for Montenegro) projekta, na kom su učestvovali predstavnici organizacija potrošača, Advokatske komore, Notarske komore, Ministarstva pravde i privrede. Nakon uvodnih izlaganja Jasne Vujović, generalne direktorice Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju kao i Željka Tomovića iz Direkcije za zaštitu potrošača, te prezentacije teksta Nacrta zakona od strane eksperta prof. dr Aleša Galića uslijedila je analiza konkretnih zakonskih predloga i tumačenja njihovog uticaja na položaj potrošača i trgovaca u Crnoj Gori. Tom prilikom istaknuto je da Nacrt zakona u potpunosti prenosi odredbe Direktive (EU) 2020/1828 o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, čime se Crna Gora u potpunosti usklađuje sa savremenim evropskim standardima u oblasti zaštite potrošača. Njegovo donošenje je uslov za privremeno zatvaranje Poglavlja 28 (zaštita potrošača i zdravlja) i direktno odgovara na preporuke iz izvještaja ekspertske misije EK (Peer review, novembar 2023). Nacrt zakona o kolektivnim tužbama ima za

cilj uspostavljanje sveobuhvatnog i efikasnog mehanizma pravne zaštite kolektivnih interesa potrošača u Crnoj Gori. Time se stvara mogućnost da potrošači, preko kvalifikovanih organizacija, kolektivno ostvare ne samo mjere zabrane nezakonitih praksi, što je do sada bilo dostupno i korišteno u dva pravosnažno okončana postupka, već i pravo na naknadu štete, povraćaj sredstava, sniženje cijena i druge oblike pravične kompenzacije. Potrošači se uključuju u kolektivnu tužbu na osnovu opt-in sistema, što znači da moraju izričito izraziti volju da budu dio grupe koja potražuje naknadu. Iako nisu stranke u postupku, imaju pravo na korist iz presude ili poravnjanja. Zakon detaljno uređuje i način obavještanja potrošača o tužbama i presudama, čime se obezbjeđuje širok pristup informacijama i participativnost procesa. Uz stroge kriterijume za kvalifikaciju subjekata koji mogu pokretati ovakve postupke i odgovarajuće mehanizme za sprečavanje zloupotreba, direktiva i predloženi zakon uspostavljaju ravnotežu između zaštite potrošača i očuvanja pravne sigurnosti poslovanja.

- Za javnu raspravu o Nacrtu zakona o kolektivnim tužbama interesovanje su iskazali: Ministarstvo pravde i Notarska komora Crne Gore.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

Podnosilac primjedbe /predloga/ sugestije	Član Nacrta Zakona	Primjedba /predlog/sugestija	Analiza i osvrt na primjedbu/predlog/sugestiju	Implementacija primjedbe /predloga/ sugestije
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 1		Predlažemo da naziv zakona sadrži i određenje da je riječ o Zakonu o kolektivnim tužbama potrošača. Imajući u vidu sadržinu člana 1 predmetnog Zakona, naziv samog zakona je potrebno prilagoditi, obzirom da nije riječ o propisu koji uređuje sve vrste kolektivnih tužbi, već se isti referiše na jednu određenu vrstu. Takođe, sugerišemo da tekst zakona treba terminološki uskladiti.	Primjedba prihvaćena Naziv zakona preformulisan u Predlog zakona o tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača.	Predlog Zakona o tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača
Ministarstvo pravde	Član 4	U tački 5 predmetnog člana nije	Djelimično prihvaćeno.	

Primjedba /predlog/sugestija br. 2	precizirano na koji način se utvrđuje da je organizacija ili javno tijelo ovlašteno za zastupanje potrošača i za podnošenje kolektivnih tužbi; u tački 6 termini mjera zabrane ili mjera naknade štete nisu adekvatni, obzirom da tužbeni zahtjev može biti usmjeren na utvrđenje, odnosno na činjenje ili uzdržavanje od činjenja; u odnosu na tačku 9 ukazujemo da, imajući u vidu prethodno navedeno, terminološko određenje mjera naknade štete nije adekvatan pa samim tim nije riječ o mjeri koja je upravljena na pravnu zaštitu, već o nalogu suda u pogledu činjenja koje je dužan preduzeti tuženi; određenje u tački 10 „pravna kvalifikacija“ nije odgovarajuće, obzirom da normativno možemo govoriti samo o vrstama štete; u tački 16 termin „odšteta“ nije adekvatan, obzirom da Zakon o obligacionim odnosima, kada je u pitanju šteta, govori o naknadi štete, dok je potrebno preciziranje i u odnosu na članove tkz. „podgrupe“, odnosno na koji način se identifikuju članovi podgrupe i šta se podrazumijeva pod „kategorizacijom štete“; u tački 19 nije potrebno propisivati značenje izraza pravosnažna odluka, sa razloga što Zakon o parničnom postupku sadrži odjeljak pod nazivom pravosnažnost presude (član 352), pa imajući u vidu da se datim terminološkim određenjem ne predviđa odstupanje od već postojećeg uređenja, nije potrebno dvostruko normiranje.	U odnosu na stav 1 tačka 5 ovog člana, samo se daje definicija izraza „ovlašćenog lica“ dok su u članu 5 Nacrta zakona navedena lica koja su ovlaštena za podnošenje kolektivne tužbe, kao i uslovi koje moraju ispunjavati, pri čemu se pravi razlika između kolektivnih tužbi za naknadu štete i za mjere zabrane. U pogledu tačke 6, u vezi sa tačkom 9, termini „mjere naknade štete“ i „mjere zabrane“ su adekvatni budući da je riječ o terminologiji Direktive 2020/1828. Naime, kod tužbi za zabranu, osnovni zahtjev je uvijek usmjeren na uzdržavanje od određenog postupanja, odnosno na zabranu. Tek izuzetno može postojati i zahtjev za neku radnju (npr. uklanjanje reklama), dok deklaratornih zahtjeva u ovom postupku nema. Kada je riječ o tužbama za „naknadu štete“, taj termin je najbliži i najrazumljiviji korisnicima, ali pravna kvalifikacija takvih zahtjeva nije uvijek strogo odštetnopravna. Primjera radi, ukoliko su potrošači platili 100, a na osnovu kolektivne tužbe sud dosudi da trgovac mora svakom vratiti 20 (jer je neosnovano naplaćivao troškove na osnovu ništave ugovorne odredbe), takva obaveza se ne smatra odštetom u pravnom smislu, već kondikcionim zahtjevom (vraćanje iznosa bez pravnog osnova). Slično tome, zahtjevi se mogu odnositi na popravku, zamjenu robe ili povraćaj pune cijene. Upravo iz tog razloga bilo bi nepraktično da svaka zakonska odredba posebno navodi sve moguće vrste zahtjeva (odšteta, kondikcija, činidba, ispunjenje i sl.). Zbog toga i sama direktiva, kao i nacrt zakona, koriste širi i jedinstveni pojam kroz definiciju, čime se obuhvataju svi navedeni
---	--	--

			slučajevi. U vezi sa tim je i termin "odšteta u tački 16 koji takođe proizilazi iz rječnika same direktive i potrebe definisanja termina kolektivne odštete koji, kako je istaknuto, može obuhvatiti različite osnove i oblike obeštećenja. Tačka 10 je korigovana pa je umjesto određenja "pravna kvalifikacija" upotrijebljen termin "pravni osnov štete". Sugestija za tačku 19 je prihvaćena pa je brisana definicija "pravosnažne odluke".	
Ministarstvo pravde	Član 8, stav 2	U članu 8 stav 2 nije adekvatno propisivanje da je ovlašćeno lice dužno da pruži sudu „dovoljno informacija o potrošačima“. Potrebno je precizirati šta se podrazumijeva pod dovoljnim informacijama, termin je neprecizan, odnosno koje su to informacije koje mogu identifikovati potrošače na koje se kolektivna tužba odnosi. Takođe, nije pravilno određenje iz stava 4 obzirom da nije riječ o mjerama, već o tužbenim zahtjevima.	Primjedba se odbija. Ove primjedbe nisu osnovane jer terminologija slijedi Direktivu (EU) 2020/1828 i uporednu praksu. Namjerno je ostavljen prostor za sudsku diskreciju i fleksibilnost, što je nužno u složenim postupcima kolektivne zaštite potrošača. U konkretnom, primjeri će se značajno razlikovati: u nekim slučajevima grupa će biti malobrojna, u drugima brojna; negdje će se moći precizno individualizovati članovi, dok u drugim situacijama neće biti poznato ko je sve oštećen; u pojedinim slučajevima postoje podgrupe, a u nekima ne. Osim toga, sve je već uređeno u skladu sa zakonom – detaljnija pravila sadržana su u članu 22 i članu 24. Stav 4 precizira na šta može biti usmjeren tužbeni zahtjev u kolektivnoj tužbi, tj. izricanje koje mjere tužilac traži od suda.	
Ministarstvo pravde	Član 8, stav 8 i 9	U članu 8 st. 8 i 9 nije adekvatno propisivanje instituta odbačaja tužbe. Imajući u vidu da se tužba može odbaciti usljed formalnih nedostataka, što je i razlog da je tužilac može ponovo podnijeti, u konkretnom slučaju nije moguće govoriti	Primjedba prihvaćena. Stav 8 i 9 su izmijenjeni tako da se propisuje odbijanje tužbe. Međutim, u postupku po kolektivnoj tužbi, i u ovoj fazi postupka, odbijanje tužbe ne bi smjelo da ima učinak "ne bis in idem" koji proizilazi iz odbijanja tužbe. Shodno tome, u stavu 9 je	

Primjedba /predlog/sug estija br. 4		o odbačaju tužbe kao neosnovane, obzirom da ukoliko sud odlučuje o osnovanosti ili neosnovanosti tužbenog zahtjeva o tome će odluku donijeti meritorno, dakle tužbeni zahtjev će odbiti ili usvojiti.	propisano da ovo odbijanje "... ne sprječava podnošenje nove kolektivne tužbe u vezi iste kolektivne štete." Navedeno proizilazi iz toga što kada je riječ o „očito neosnovanim tužbama“, granica između odbacivanja i odbijanja nije uvijek jasna. Naime, određeni razlozi koji na prvi pogled zahtijevaju sadržajnu ocjenu mogu se normativno kvalifikovati i kao procesna pretpostavka. Primjera radi, u postupku pred Evropskim sudom za ljudska prava prvo se odlučuje o <i>inadmissibility</i> (nedopuštenosti). Većina razloga za takvu odluku jeste procesne prirode (propušten rok, zloupotreba prava, već odlučan zahtjev i sl.). Ipak, među razlozima nedopuštenosti nalazi se i institut <i>manifestly ill-founded</i> – očigledne neutemeljenosti. Slično rješenje postoji i u pravu EU. Tako, prema Uredbi o evropskom sporu male vrijednosti (koja će se neposredno primjenjivati i u Crnoj Gori nakon pristupanja EU), član 4 stav 4 propisuje da, ukoliko sud smatra da su navodi tužioca nepotpuni ili nejasni, ili da obrazac nije ispravno popunjen, tužiocu će se dati mogućnost da to ispravi, osim ako je zahtjev očigledno neosnovan ili očigledno nedopušten. U tom slučaju, zahtjev se odbacuje – dakle, očigledna neosnovanost se tretira isto kao očigledna nedopuštenost, sa istom sankcijom.	
Ministarstvo pravde	Član 10, stav 3	U članu 10 stav 3 nije usklađen sa odredbama ZPP-a.	Primjedba se odbija.	
Primjedba /predlog/sug		Imajući u vidu razloge za prekid postupka propisane Zakonom o parničnom postupku, potrebno je izvršiti usklađivanje.	Zakon o parničnom postupku (ZPP) ne predviđa institut kolektivnih tužbi, pa samim tim ne sadrži odredbe o prekidu pojedinačnog postupka zbog pokretanja kolektivne tužbe. Potrebno je	

estija br. 5			implementirati norme koje će urediti uticaj kolektivne tužbe na pojedinačne postupke, što se upravo čini ovim posebnim zakonom, naročito u pogledu pitanja zastare i procesnih rokova. Takođe, neophodno je pažljivo normirati odnos između kolektivne i pojedinačnih tužbi, budući da se može desiti da isti potrošač, koji je prethodno pokrenuo individualni postupak, naknadno odluči da se priključi kolektivnoj tužbi – što mu, prema Direktivi, mora biti omogućeno. Uostalom, članom 211 stav 1 tačka 8 Zakona o parničnom postupku propisano je da se parnični postupak prekida i kad je to drugim zakonom određeno.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 6	Član 10 stav 6	Neprecizno određenje u članu 10 stav 6. U predmetnoj normi izvršiti preciziranje u pravcu jasnog određenja koji se postupak nastavlja, pojedinačni ili kolektivni, šta se podrazumijeva pod nerazumno dugim trajanjem postupka i ko vrši procjenu dužine trajanja postupka.	Primjedba je djelimično prihvaćena. Izvršeno je preciziranje da se nastavlja postupak pokrenut po pojedinačnoj tužbi. U dijelu "nerazumno dugog trajanja postupka", ne može se precizirati šta se podrazumijeva pod tim pojmom jer to zavisi od konkretnog slučaja pa se to ostavlja na diskrecionu ocjenu sudu.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 7	Član 13, stav 2	Izvršiti preciziranje u članu 13 stav 2. Precizarati šta se podrazumijeva pod „nosiocima kodeksa“.	Primjedba prihvaćena. U članu 4 „Značenje izraza“ dodata je nova tačka kojom se prenosi definicija nosioca kodeksa iz važećeg Zakona o zaštiti potrošača.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 8	Član 14	Prezirati naziv člana 14. Imajući u vidu sadržinu člana i strukturu parničnog postupka, adekvatniji je naziv člana iz važećeg Zakona o zaštiti potrošača koji glasi: „Postupci koji	Primjedba prihvaćena. Naziv člana preformulisan u "Postupci koji prethode pokretanju sudskog postupka".	

		prethode pokretanju sudskog postupka“.		
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sug estija br. 9	Član 17 stav 2	Neprecizno određenje u članu 17 stav 2. Precizirati na koji način se dejstvo presude proteže na ostale ugovorne odnose.	Primjedba se odbija. Navedena odredba je već sadržana u važećem Zakonu o zaštiti potrošača. Naime, po uzoru na rješenje u austrijskom zakonu, u stavu 2 ovog člana regulisano je određeno proširenje dejstva presude. Prema opštem pravilu presuda u kolektivnoj parnici utiče samo na ponašanje trgovca u budućnosti i nema dejstvo tj. učinak na već sklopljene ugovore. Na posredan način takav se učinak time postiže u slučaju kada se radi o zabrani upotrebe nepoštenih ugovornih odredbi. Ako se trgovcu upotreba određenih ugovornih odredbi (npr. u formularnim ugovorima ili u opštim uslovima poslovanja) zabrani, on će tu zabranu morati poštovati i u pogledu ugovora koji su već sklopljeni. Trgovac se na te odredbe (npr. u parnici u kojoj bi zahtijevao nešto od potrošača ili ako bi kao tuženi u parnici želio svoje stavove braniti pozivanjem na te ugovorne odredbe) neće moći pozvati. Ako bi se na njih pozivao, time bi prekršio svoju obavezu iz presude po kolektivnoj tužbi za zabranu.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sug estija br. 10	Član 18 stav 2	Primjedba u odnosu na član 18 stav 2. Iz određenja da će sud pozvati tuženog da u roku od sedam dana dostavi dokaze se ne može zaključiti da li je to tuženi dužan učiniti u okviru odgovora na tužbu, da li je u pitanju rok od 7 dana za odgovor na tužbu, odnosno da li je eventualno u pitanju dodatni rok koji se propisuje nakon dostavljanja odgovora na tužbu.	Primjedba prihvaćena. Izvršeno je preciziranje da se dokazi koji potvrđuju istinitost iznesenih činjeničnih navoda u okviru poslovne prakse dostavljaju u okviru odgovora na tužbu.	

Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 11	Član 19	Primjedba u odnosu na član 19. Imajući u vidu da se zakonski tekst odnosi na kolektivne tužbe, te uzimajući u obzir naziv člana, u istom se ne može se uređivati postupanje suda u postupku po pojedinačnoj tužbi.	Primjedba se odbija. Takođe je riječ o odredbi važećeg Zakona o zaštiti potrošača o efektu usvojene kolektivne tužbe za zabranu, s tim što se taj efekat ovdje proširuje i na kolektivnu tužbu za naknadu štete. Uvažavajući navode o uticaju na postupke po pojedinačnoj tužbi, ovim se ne dira u ustavno pravo na saslušanje u sudskom postupku koje zahtijeva da nikome na štetu ne može ići sudska odluka donesena u postupku u kojem određeno lice nije moglo da učestvuje. Presude u građanskim predmetima u načelu iz tog razloga djeluju samo među stranama (inter partes). Ipak, konkretni trgovac je u vezi nedopuštenosti određene radnje već saslušan upravo u parnici po kolektivnoj tužbi, iz kog razloga nije problematično da nepovoljan rezultat te parnice protiv njega ima dejstvo i u sljedećim parnicama (individualnim tužbama potrošača).	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 12	Član 20 stav 2	Primjedba u odnosu na član 20 stav 2. Stav 2 nije u saglasnosti sa odredbama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju.	Primjedba se odbija. Navedena norma je sadržana i u važećem Zakonu o zaštiti potrošača i predstavlja izričit zahtjev Direktive 2020/1828 koja u članu 8 propisuje: "Države članice osiguravaju da su mjere zabrane iz člana 7. stav 4. tačka (a) dostupne u obliku: (a) <i>privremene mjere za prestanak prakse</i> ili, prema potrebi, zabranu prakse za koju se smatra da predstavlja povredu iz člana 2. stav 1.;" . Mjere zabrane trebale bi uključivati konačne i privremene mjere. Privremenim mjerama mogle bi se obuhvatiti privremene mjere u užem smislu, mjere opreza i preventivne mjere za zaustavljanje prakse koja je u toku ili za zabranu prakse u slučaju da ona nije	

			<u>sprovedena, ali postoji rizik da bi mogla prouzrokovati ozbiljnu ili nepopravljivu štetu potrošačima.</u>	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 12	Član 22	Primjedba u odnosu na član 22. U članu 22 nije potrebno normiranje koje je već sadržanu u Zakonu o parničnom postupku.	Djelimično prihvaćeno. Na osnovu date sugestije izvršena je korekcija pa je brisan dio koji se odnosi na podatke o strankama, njihovoj adresi i zakonskim zastupnicima.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 14	Član 22 stav 1 tačka 10	Sugestija u odnosu na član 22 stav 1 tačka 10 Precizirati kome se upućuje predlog o načinu obavještanja članova grupe.	Primjedba se odbija. Ovim članom se uređuje sadržaj tužbe. Predlog o načinu obavještanja članova grupe je obavezni dio tužbe imajući u vidu specifičnosti postupka po kolektivnoj tužbi, pa se shodno tome, upućuje sudu.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 15	Član 22 stav 1 tačka 12	Primjedba u odnosu na član 22 tačka 12. Troškovi postupka se ne mogu unaprijed predvidjeti. ZPP-om je propisano za koje parnične radnje se predujmljuju troškovi, dok za sud ne može biti od značaja činjenica na koji način stranka postiže dogovor sa trećim licem o finansiranju parnice.	Primjedba se odbija. Polazeći od specifičnosti ovog postupka, troškovi postupka se mogu i moraju unaprijed ocijeniti, pri čemu je posebno važno da finansiranje od strane treće strane bude potpuno transparentno pred sudom, jer nije riječ o internom odnosu između stranke i finansijera. Transparentnost je ključna kako bi se spriječile moguće štetne posljedice po integritet postupka, osobe u čiju korist je tužba podnesena, te tuženog. Direktiva naglašava da ovlašćeni subjekti trebaju sudu ili upravnom tijelu jasno prikazati izvore finansiranja, kako bi se procijenilo postoji li sukob interesa između finansijera i ovlašćenog subjekta, može li treća strana neopravdano uticati na procesne odluke, te ima li finansijer ekonomski interes u ishodu tužbe	

			koji bi mogao narušiti kolektivne interese potrošača ili biti u sukobu s tuženim. Na taj način sud može osigurati da finansiranje treće strane ne ugrožava pravičnost i integritet kolektivnog postupka.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 16	Član 23	Primjedba u odnosu na član 23. ZPP poznaje pripremno ročište pa je neophodno izvršiti usaglašavanje, odnosno preciziranje da li je održavanje ročišta za odobravanje kolektivne tužbe dodatno ročište. Propisivanje da „ukoliko postoje uslovi za odobravanje“ nije saglasno sa određenjem da će nakon što ocijeni da su uslovi ispunjeni održati ročište za odlučivanje o odobravanju tužbe, a potom da, nakon što je sud utvrdio da su ispunjeni uslovi, može donijeti rješenje kojim se tužba odbacuje ukoliko je tužba očito neosnovana. Mišljenja smo da je i u pogledu izjašnjenja člana grupe ii drugog ovlašćenog lica potrebno precizirati u kom roku se isto može dostaviti i na osnovu kojih kriterijuma će sud odlučiti kada će to neko lice pozvati da prisustvuje ročištu za pojašnjenje svoga izjašnjenja/mišljenja. Takođe, iz razloga navedenih u ovom članu tužba se ne može odbaciti, već odbiti kao neosnovana.	Primjedba djelimično prihvaćena. Postupak po kolektivnoj tužbi za naknadu štete se odvija u dvije faze – fazu odobravanja (sertifikacije) kolektivne tužbe, nakon koje slijedi meritorno odlučivanje. Shodno tome, ročište za odobravanje kolektivne tužbe prethodi fazi meritornog postupka pa je riječ o dva različita ročišta. Sugestija u pogledu stava 2 je prihvaćena pa je brisano „ukoliko postoje uslovi za odobravanje“. U stavu 3 je izvršeno i preciziranje roka u kom član grupe može podnijeti izjašnjenje u odnosu na pitanja koja se tiču odobravanja kolektivne tužbe za naknadu štete u formi podneska. Sa druge strane, nije moguće zakonom precizirati kriterijume na osnovu kojih će sud pozvati to lice da prisustvuje ročištu, već se to ostavlja na diskrecionu ocjenu suda.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 17	Član 24	Primjedbe u odnosu na član 24. U predmetnom članu više poziva na članove nije pravilno označeno. Nadalje, u stavu 1 tačka 7 ne može se ostaviti sudu na ocjenu odlučivanje o razumnosti	Primjedba djelimično prihvaćena. Izvršene su potrebne korekcije. U pogledu tačke 7, vrlo je bitno da sud kontroliše sve aranžmane u vezi dogovora oko troškova, jer treba imati u vidu, da se ti troškovi (udio od dobiti)	

		troškova prema udjelu, obzirom da sud za isto nije ovlašten i da takav dogovor nije od značaja za vođenje parnice.	isplaćuju iz onoga što bi inače dobili potrošači – a ne stranka (tužilac). To sve je nužno kod razmatranja uslova za odobravanje kolektivne tužbe.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 18	Član 25	Sugestija i primjedbe u odnosu na član 25. Naziv člana nije adekvatan, obzirom da se već u prvom stavu govori o odbacivanju tužbe. Takođe, sud ne može usloviti stupanje na snagu nekog rješenja, na način kako je to normirano u stavu 3 ovog člana, dok takođe nalog da tužilac obavi dodatne aktivnosti mora proizaći iz nekih kriterijuma koji nisu ispunjeni, pa samim tim mora biti jasno izvedeno koje su to aktivnosti koje se mogu naložiti, dok takođe plaćanje garancije za troškove nije institut koji poznaje parnično zakonodavstvo, dok posebno nije adekvatno njihovo paušalno odmjeravanje. Sugerishemo da određenje iz stava 4 je protivrečno sadržini člana 23, kojim je propisano da se odlučivanje o odobravanju tužbe obavlja po proteku roka za odgovor na tužbu, pa nije jasno na koji način se u ovom stavu govori o novom roku za odgovor na tužbu.	Primjedba djelimično prihvaćena. Izvršena je korekcija, pa je stav 1 ovog člana Nacrta zakona prenesen kao stav 8 člana 24 ovog zakona. Takođe je korigovan stav 3 pa je preformulisano u „donošenje rješenja“ umjesto „stupanja na snagu“. U pogledu određenja stava 4, izvršena je korekcija člana 23 stav 1 tako da je dopunjena da se pravi razlika između odgovora na tužbu iz tog člana koji se odnosi samo na postojanje uslova za odobravanje kolektivne tužbe, budući da je riječ o fazi sertifikacije, dok se ovim članom propisuje uobičajeni odgovor na tužbu koji se odnosi na fazu meritornog odlučivanja. U pogledu ostalih nepreciznosti, iz prethodno istaknutih razloga, dodatne aktivnosti koje sud može naložiti tužiocu da preduzme ostavljene su sudu na procjenu u zavisnosti od okolnosti konkretnog slučaja.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 19	Član 27	Primjedbe u odnosu na član 27. Zakon o parničnom postupku sadrži jasna pravila u pogledu dostavljanja, što predstavlja institut od posebnog značaja. Osim navedenog, norma ne sadrži jasno određenje kad sud procjenjuje da je broj	Primjedba se odbija. Primjedba se ne može prihvatiti jer treba uzeti u obzir, da u sistemu <i>opt-in</i> to nije prava „dostava“ u smislu ZPP. To je obavještanje. Propuštanjem reakcije ne gubi se pravo (dručkije nego u klasičnoj parnici gdje će biti presuda zbog propuštanja). Gubi	

		oštećenih veliki, na koji način odlučuje o načinu obavještanja, ko snosi troškove predujma i u kom iznosu se isti odmjeravaju u dnevnim novinama ili na drugi način koji prouzrokuje troškove.	se samo pravo na učestvovanje u kolektivnoj parnici, dok ostaje mogućnost individualne parnice. Dakle, u ovim postupcima se ne radi o dostavi u procesnom smislu, već o obavještanju potencijalnih članova grupe, koji nisu stranke postupka. Direktiva izričito zahtijeva da se svim potencijalnim članovima grupe omogući uključanje, što često nije moguće postići dostavljanjem u skladu sa ZPP – naročito kada je riječ o velikom broju potrošača (npr. desetine hiljada). Upravo zato zakon koristi širi i fleksibilniji pojam obavještanja, čija konkretna primjena zavisi od okolnosti slučaja, a sud je ovlašćen da odluči o načinu obavještanja i da ocijeni razmjernost troškova. Troškove u ovoj fazi snosi tužilac, uz pravo da mu oni budu nadoknađeni ako uspije u sporu. Ovakvo rješenje usklađeno je s Direktivom, koja predviđa da informacije o kolektivnim tužbama moraju biti razmjerne i dostupne, a ne nužno formalno dostavljene svakoj pojedinačnoj osobi.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 20	Član 28	Primjedbe u odnosu na član 28. Obavještenje potrošača ne može sadržati podatke o naknadi za uključanje člana grupe, na način kako to proizilazi iz tačke 12 obzirom da nije riječ o trošku postupka, već o internom dogovoru potrošača i lica koje zastupa tužbu.	Primjedba se odbija. Svrha obavještenja je, da potrošaču pruži sve relevantne informacije, kako bi mogao donijeti potpuno informisanu odluku o tome da li se želi uključiti u kolektivnu tužbu. U tom smislu, bitna informacija za potrošača je i da li mora nešto platiti i kome. Nije platni nalog ili presuda o plaćanju, samo jedna od informacija koja može biti za potrošača važna.	
Ministarstvo pravde	Član 29	Primjedbe u odnosu na član 29 Iz odredbe stava 7 ovog člana ne proizilazi ko izdaje potvrdu.	Primjedba prihvaćena. Izvršeno preciziranje da je sud taj koji izdaje	

Primjedba /predlog/sug estija br. 21			potvrdu da li je određeno lice uvršteno na spisak uključenih lica.	
Ministarstvo pravde	Član 30	Primjedbe u odnosu na član 30. Određenja iz ovog člana uskladiti sa odredbama zakona kojim se uređuje parnični postupak.	Primjedba prihvaćena. U stavu 3 izvršeno preciziranje da se u dokaznom postupku na uključeno lice, iako nije stranka u postupku, primjenjuju odredbe ZPP u dijelu kojim je propisano izvođenje dokaza saslušanjem stranaka.	
Primjedba /predlog/sug estija br. 22				
Ministarstvo pravde	Član 31	Primjedbe u odnosu na član 31 Iz odredbe stava 3 ovog člana ne proizilazi na osnovu kojih kriterijuma će sud izvršiti procjenu da navedene parnične radnje nisu u suprotnostima sa interesima grupe. Naime, stranke u parničnom postupku imaju autonomiju u raspolaganju svojim zahtjevima jer sud ne vodi postupak po službenoj dužnosti, te s toga sud i ne može ni odlučivati o odbijanju ovih zahtjeva. Takođe, ne proizilazi koja je to vrsta odluke kojom bi sud odbio ovakve zahtjeve, kao i iz kojih razloga bi priznanje tužbenog zahtjeva moglo biti u suprotnosti sa interesima grupe ako se sa takvim zahtjevom vodio postupak, a prethodno je sud takav zahtjev i odobrio. U odnosu na određenje iz stava 4 sporno je na koji način će sud ocijeniti da tužilac ozbilno krši interese grupe i da li će razmatrati svaki predlog člana grupe, na koji način odlučuje	Primjedbe se odbijaju. Primjedba se ne može prihvatiti jer je osnovna logika kolektivne tužbe bitno različita od individualnog parničnog postupka. Dok u individualnoj parnici svaka stranka raspolaže vlastitim pravima, u kolektivnoj tužbi tužilac postupa radi zaštite prava drugih osoba, pa sud mora imati ovlašćenje da kontroliše da li se interesi grupe adekvatno zastupaju, čime se ujedno sprječavaju i zloupotrebe ovog postupka. Upravo iz tog razloga pravo uporednih pravnih sistema i sama Direktiva zahtijevaju sudsku kontrolu u cilju sprječavanja zloupotreba i zaštite članova grupe, pri čemu nije moguće taksativno definisati sve kriterijume (kao što ni ZPP to ne čini kod npr. zloupotrebe prava ili razloga za isključenje sudije). Vrsta odluke zavisi od konkretne situacije – riječ je o procesnim odlukama kojima sud upravlja tokom parnice, pri čemu, u skladu sa pravilima ZPP-a, protiv većine odluka postoji mogućnost žalbe, osim ako se radi o rješenjima kojima se upravlja postupkom. Takođe, u	
Primjedba /predlog/sug estija br. 23				

		o tome, kojom vrstom odluke i da li je ta odluka zaštićena pravom na pravni lijek.	praksi se mogu javiti situacije u kojima priznanje tužbenog zahtjeva ili nagodba može biti u suprotnosti sa interesima grupe, što zahtijeva sudsku kontrolu, kako i predviđa Direktiva, koja izričito propisuje da nagodbe u kolektivnim postupcima moraju biti odobrene od strane suda i da sud može odbiti odobrenje ako ih ocijeni nepravednim.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 24	Član 32	Primjedbe u odnosu na član 32. Iz određenja koje proizilazi iz stava 3 predmetnog člana ne proizilazi na koji način će sud odlučiti kome od članova grupe će omogućiti iznošenje stavova, da li je riječ o slobodnoj ocjeni suda i da li preostali članovi mogu prigovoriti odluci suda.	Primjedba se odbija. U skladu sa prethodno istaknutim osobenostima postupka po kolektivnoj tužbi za naknadu štete, a naročito načelom aktivne uloge suda, tako je i ovdje ostavljeno sudu da po slobodnoj ocjeni odluči kome od članova će omogućiti iznošenje stavova na ročištu, na osnovu razloga iznijetih u pisanom izjašnjenju koje članovi grupe dostavljaju sudu.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 25	Član 33	Primjedbe u odnosu na član 33. Predmetni član je potrebno usaglasati sa odredbama ZPP-a u pogledu zaključenja sudskog poravnania, obzirom da sudsko poravnanje sačinjava sud, odnosno sud ne vrši nadzor nad sačinjavanjem poravnania već isto neće dozvoliti u slučajevima zakonom predviđenim, dok neće takođe odlučivati o njemu, obzirom da je zaključenje poravnania izraz	Primjedba se odbija. U individualnoj parnici dispozitivnost važi u punom obimu i stranka može raspolagati sopstvenim pravima čak i na vlastitu štetu, bez miješanja države. Međutim, ta logika se ne može primijeniti u kolektivnom postupku, jer tužilac ne istupa u zaštitu sopstvenih, već tuđih interesa – interesa grupe potrošača. Stoga ne stoji argument da „svako snosi posljedice svojih odluka“, jer bi u kolektivnom postupku štetne posljedice snosili članovi grupe, a	

		slobodne volje strane da raspolazu svojim zahtjevima. Takođe, sud se ne može savjetovati sa ovlaštenim licem i trgovcem, niti predlagati izvođenje dokaza po službenoj dužnosti.	ne sam tužilac. Upravo zbog toga svi uporednopravni sistemi kolektivnih tužbi, kao i sama Direktiva, predviđaju aktivnu ulogu suda u kontroli adekvatne zaštite interesa članova grupe i u sprječavanju zloupotreba. Rizik zloupotreba posebno se ogleda u mogućnosti sklapanja poravnanja između trgovca i tužioca koje, motivisane interesima zastupnika tužioca, mogu dovesti do toga da članovi grupe budu oštećeni time što bi dobili zanemarljivu ili nikakvu stvarnu korist.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 26	Član 36	Primjedbe u odnosu na član 36 određene iz stava 5 ovog člana u suprotnosti je sa odredbom člana 25 stav 2 predloga zakona.	Primjedba se odbija. Ne postoji kontradiktornost navedenih odredbi nacrt zakona.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sugestija br. 27	Član 39	Primjedbe u odnosu na član 39. Ovlašćenja notara propisana su Zakonom o notarima. Predlogom zakona o kolektivnim tužbama notarima se daje novo ovlašćenje. Navedene norme neophodno je sagledati sa predstavnicima Notarske komore u pogledu mogućnosti sprovođenja predloženog zakonskog rješenja, sa stanovišta nadležnosti, nadzora, odgovornosti, naknada i dr.	Primjedba djelimično prihvaćena. I Nacrt Zakona o kolektivnim tužbama i Zakon o notarima polaze od toga da notar djeluje kao nepristrasno lice od javnog povjerenja. Dodjeljivanje uloge notaru u kolektivnim tužbama u skladu je sa tom funkcijom, jer notar ne odlučuje o osnovanosti tužbe već tehnički i formalno sprovodi raspodjelu naknade. Pored toga, postoji sličnost sa ostavinskim postupkom. Članovi grupe koji imaju pravo na naknadu u kolektivnoj tužbi funkcionalno su slični nasljednicima u ostavini. Kao što notar vodi ostavinski postupak, evidentira nasljednike i raspodjeljuje imovinu, tako može i evidentirati	

			potrošače i nadzirati raspodjelu naknade. Ovo pokazuje da nova uloga nije u suprotnosti sa Zakonom o notarima, već predstavlja analognu primjenu već postojećih funkcija. U oba zakona osnovna ideja je rasterećenje sudova u postupcima koji imaju pretežno formalno-administrativni karakter. Povjeravanje dijela posla notarima u kolektivnim tužbama prati istu logiku kao i u Zakonu o notarima. Zakon o notarima u sadašnjem obliku ne sadrži eksplicitnu odredbu o nadležnosti notara da postupaju u kolektivnim tužbama. Međutim, odredbama člana 4 propisano je da notari mogu vršiti i druge poslove povjerene posebnim zakonom, što znači da mogu vršiti i poslove upravnika kolektivnog obeštećenja. Prema tome, usklađenost postoji, jer je konceptualno uloga notara u kolektivnim tužbama srodna njihovim već postojećim poslovima (ostavina, raspodjela, provjera isprava). U tom smislu izmjene Zakona o notarima nijesu potrebne, osim ako ne želi posebno naglasiti nadležnost notara, uredila njihova kontrola i nadzor nad njihovim radom u tim poslovima.	
Ministarstvo pravde	Član 40, 41	Primjedbe u odnosu na član 40 i 41. Iz sadržine predmetnih članova ne može se zaključiti u kom se postupku odlučuje o prigovoru kojim se osporava svrstavanje određenih lica na spisak, obzirom da je riječ o radnjama koje je potrebno preduzeti nakon okončanja postupka po tužbi i donošenja odluke suda.	Primjedba se odbija. Odredbom člana 42 stav 5 Nacrta zakona propisano je da se donošenjem rješenja o potvrđivanju završnog izvještaja iz stava 4 ovog člana završava postupak po kolektivnoj tužbi za naknadu štete u slučajevima iz člana 40 ovog zakona. Shodno tome, riječ je o istom postupku.	
Ministarstvo pravde	Član 42	Primjedbe u odnosu na član 42. Neprecizno određenje stava 3. Ne	Primjedba se odbija.	

Primjedba /predlog/sug estija br. 29		proizilazi u kom postupku sud potvrđuje izvještaj upravnika, da li sud može odbiti da potvrdi izvještaj imajući u vidu da se isti podnosi nakon sprovedenih isplata, te da li protiv rješenja suda se može izjaviti žalba.	Odredbom člana 42 stav 5 Nacrta zakona propisano je da se donošenjem rješenja o potvrđivanju završnog izvještaja iz stava 4 ovog člana završava postupak po kolektivnoj tužbi za naknadu štete u slučajevima iz člana 40 ovog zakona. Shodno tome, riječ je o istom postupku.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sug estija br. 30	Član 46	:Primjedbe u odnosu na član 46 Troškovi nastali prije pokretanja parnice u pogledu organizovanja ne mogu činiti dio troškova parničnog postupka.	Primjedba se odbija. U pitanju je zahtjev direktive koja u članu 5 propisuje da države članice osiguravaju da stranka koja je dobila spor može nadoknaditi troškove povezane s pružanjem informacija potrošačima u kontekstu predstavničke tužbe.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sug estija br. 31	Član 47	Primjedbe u odnosu na član 47 Navedeni član treba usaglasiti sa Advokatskom tarifom.	Primjedba djelimično prihvaćena. Precizirano je da se tužilac može dogovoriti sa advokatom da, umjesto naknade po advokatskoj tarifi, advokat primi kao nagradu najviše 15% od iznosa koji sud dosudi, ukoliko sud procijeni da je takav dogovor razuman na osnovu kriterijuma iz člana 45 Nacrta.	
Ministarstvo pravde Primjedba /predlog/sug estija br. 32	Član 56	Primjedbe u odnosu na član 56 U parničnom postupku sud može izricati samo procesne kazne.	Primjedba se odbija. U pitanju je zahtjev direktive koja u članu 19 propisuje da države članice utvrđuju pravila o sankcijama za konkretne propuste ili odbijanje postupanja kako je precizirano i ovim članom. Kako je u preambuli Direktive i istaknuto: Kako bi se obezbijedila djelotvornost predstavničkih tužbi, trgovci koji vrše povrede treba da budu izloženi efikasnim, odvraćajućim i srazmjernim sankcijama	

			zbog propuštanja ili odbijanja da postupaju u skladu sa mjerom zabrane. Države članice treba da obezbijede da te sankcije mogu biti u obliku novčanih kazni, na primjer uslovnih novčanih kazni, periodičnih plaćanja ili plaćanja penala. Takođe, treba da postoje sankcije za propuštanje ili odbijanje poštovanja zabrane da se potrošačima na koje se odluka odnosi pruže informacije o pravosnažnim odlukama ili nagodbama, odnosno za propuštanje ili odbijanje da im se otkriju dokazi. Pored toga, treba da bude moguće primjenjivati i druge vrste sankcija, poput procesnih mjera, u slučaju odbijanja poštovanja zabrane otkrivanja dokaza.	
Notarska komora Crne Gore Primjedba /predlog/sugestija br. 33	Član 36, 39	Ovlašćenja notara propisana su Zakonom o notarima. Nacrtom zakona o kolektivnim tužbama notarima se daje novo ovlaštenje koje treba sagledati u pogledu sprovođenja ovih normi u praksi.	Primjedba se odbija. Nacrt Zakona o kolektivnim tužbama i Zakon o notarima zasnivaju se na istoj premisi da notar djeluje kao nepristrasno lice od javnog povjerenja. Dodjeljivanje tehničke i administrativne uloge notaru u raspodjeli naknade u kolektivnim tužbama predstavlja analogiju sa već postojećim nadležnostima u ostavinskom postupku, gdje notar evidentira nasljednike i sprovodi raspodjelu imovine. Time se potvrđuje da nova uloga nije u suprotnosti sa Zakonom o notarima, već proizilazi iz člana 4 tog zakona koji predviđa mogućnost povjeravanja dodatnih poslova posebnim propisom.	
Notarska komora Crne Gore Primjedba		Nacrtom zakona notar je ovlašten da sačini Nacrt spiska oštećenih i njihovo svrstavanje u podgrupe, uz mogućnost da zahtijeva dodatne dokaze i pojašnjenja od lica koja imaju pravo na naknadu, uz	Primjedba se odbija. Nacrt zakona uvodi institut upravnika kolektivnog obeštećenja kao tehničko-organizaciono tijelo koje pod nadzorom suda sprovodi raspodjelu dosuđenih	

/predlog/sugestija br. 34		mogućnost odbijanja stavljanja tih lica u spisak oštećenih ... što notara dovodi u poziciju da odlučuje o pravima stranaka koje mogu imati suprotstavljene interese (da odlučuje u čiju korist i na koji način će svrstati oštećena lica u podgrupe) što je protivno Zakonu o notarima. Notari shodno Zakonu o notarima su nadležni da rješavaju predmete u kojima nema spornih odnosa između stranaka tako da bi nadležnost propisana Nacrtom zakona bila u suprotnosti sa principima notarijata. Predloženo rješenje za isplatu oštećenih i sačinjavanje konačnog izvještaja o isplatama (član 42) nije u skladu sa notarskom djelatnošću, te smatramo da s obzirom na nadležnosti javnih izvršitelja, predlagač zakona može razmotriti mogućnost da se ova aktivnost stavi u nadležnost javnih izvršitelja.	naknada oštećenim potrošačima. Ovdje se ne radi o rješavanju spornog pravnog odnosa (što bi zaista bilo izvan okvira notarske djelatnosti), već o administrativnom sprovođenju sudske odluke – dakle, funkciji koja je po svojoj prirodi slična poslovima koje notari već obavljaju u ostavinskom postupku: provjera prijave, sastavljanje spiskova, kontrola dokumentacije, raspodjela imovine i sastavljanje završnog izvještaja. Argument da se radi o „odlučivanju o pravima stranaka sa suprotstavljenim interesima“ ne stoji. Odluka o pravima oštećenih donosi se isključivo u presudi suda u kolektivnom postupku. Notar nema diskreciju da odlučuje o osnovanosti ili visini naknade, već isključivo sprovodi tehničku verifikaciju i kategorizaciju na osnovu unaprijed utvrđenih kriterijuma iz sudske presude. To je, zapravo, prošireni model notarskog posla u kojem notar djeluje kao povjerenik suda, a ne kao organ koji samostalno odlučuje o pravima. Dalje, sugestija Notarske komore da se poslovi prenesu javnim izvršiteljima ne stoji. Posao izvršitelja je prinudno izvršenje obaveza prema dužnicima, dok je posao upravnika kolektivnog obeštećenja raspodjela sredstava koja su već obezbijeđena sudskom presudom i deponovana. Riječ je o kolektivnoj administrativnoj raspodjeli, a ne o prinudnom izvršenju, pa uloga notara ovdje predstavlja funkcionalno najprikladnije rješenje.	
----------------------------------	--	---	--	--

Notarska komora Crne Gore Primjedba /predlog/sugestija br. 35	Član 57	Članom 57 Nacrta predložen je rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu zakona da Skupština Notarske komora uskladi Notarsku Tarifu određujući pravila o povraćaju troškova i naknadi notaru, što nije primjenjivo, jer se Tarifa Notarske komora jedino može mijenjati uz saglasnost Vlade Crne Gore, što je propisano u članu 107 tav 1 tačka 2 Zakona o notarima.	Primjedba prihvaćena. Izvršena korekcija odredbe ovog člana kojom se precizira da Skupština Notarske komore usklađuje Notarsku Tarifu uz saglasnost Vlade Crne Gore.	
--	---------	--	--	--

Broj: 07-328/25-2354

Podgorica, 29. septembar 2025. godine

MINISTAR
Nik Gjelošhaj